

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 13 maj 2002
(OR. en)**

7328/02

**Interinstitutionellt ärende:
2000/0162 (COD)**

**SURE   13
CODEC   361**

RÄTTSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: Gemensam ståndpunkt antagen av rådet inför antagandet av
Europaparlamentets och rådets direktiv

**EUROPAPARLAMENTETS OCH
RÅDETS DIREKTIV 2000/ ... /EG**

om livförsäkring

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA
DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 47.2 och 55 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag¹,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget³, och

---

¹ EGT C 365 E, 19.12.2000, s. 1.

² EGT C 123, 25.4.2001, s. 24.

³ Europaparlamentets yttrande av den 15 mars 2001 (EGT C 343, 5.12.2001, s. 202), rådets gemensamma ståndpunkt av den ... (ännu ej offentliggjord i EGT) och Europaparlamentets beslut av den ... (ännu ej offentliggjord i EGT).

av följande skäl:

- (1) Rådets första direktiv 79/267/EEG av den 5 mars 1979 om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse¹, rådets andra direktiv 90/619/EEG av den 8 november 1990 om samordning av lagar och andra författningar om direkt livförsäkring, och med bestämmelser avsedda att göra det lättare att effektivt utnyttja friheten att tillhandahålla tjänster, och om ändring av direktiv 79/267/EEG² och rådets direktiv 92/96/EEG av den 10 november 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser direkt livförsäkring och om ändring av direktiven 79/267/EEG och 90/619/EEG (tredje livförsäkringsdirektivet)³ har undergått flera och omfattande ändringar. För att skapa klarhet i samband med senare ändringar bör direktiven arbetas om.
- (2) Det är viktigt att undanröja vissa skillnader mellan olika nationella tillsynsregler för att göra det lättare att starta och driva livförsäkringsverksamhet. För att nå detta mål och samtidigt tillförsäkra försäkringstagare och förmånstagare i samtliga medlemsstater ett tillräckligt skydd bör bestämmelserna avseende de finansiella krav som ställs på livförsäkringsföretagen samordnas.

---

¹ EGT L 63, 13.3.1979, s. 1. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/12/EG (EGT L 77, 20.3.2002, s. 11).

² EGT L 330, 29.11.1990, s. 50. Direktivet ändrat genom direktiv 92/96/EEG (EGT L 360, 9.12.1992, s. 1).

³ EGT L 360, 9.12.1992, s. 1. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/64/EG (EGT L 290, 17.11.2000, s. 27).

- (3) Det är nödvändigt att den inre marknaden för direkt livförsäkring fullbordas med hänsyn till såväl etableringsfriheten som friheten att tillhandahålla tjänster i medlemsstaterna så att det blir enklare för försäkringsföretag med huvudkontor i gemenskapen att fullgöra åtaganden inom gemenskapen och därigenom ge försäkringstagarna tillgång till inte endast försäkringsgivare etablerade i det egna landet, utan också till försäkringsgivare som har sitt huvudkontor inom gemenskapen och är etablerade i andra medlemsstater.
- (4) Enligt fördraget är all diskriminering i fråga om friheten att tillhandahålla tjänster, vilken grundas på att ett företag inte är etablerat i den medlemsstat där tjänsterna utförs, förbjuden. Detta förbud gäller beträffande tjänster som tillhandahålls från alla etableringsställen inom gemenskapen, vare sig det är ett huvudkontor, en agentur eller en filial.
- (5) Detta direktiv utgör därför ett viktigt steg i sammanslagningen av de nationella marknaderna till en integrerad marknad. Detta steg behöver kompletteras med andra gemenskapsåtgärder i syfte att göra det möjligt för alla försäkringstagare att ha tillgång till varje försäkringsgivare med huvudkontor inom gemenskapen som bedriver verksamhet där med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster, och att därvid garanteras ett tillfredsställande skydd.
- (6) Detta direktiv skall ingå i en samlad gemenskapslagstiftning inom livförsäkringsområdet som även innefattar rådets direktiv 91/674/EEG av den 19 december 1991 om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag¹.

---

¹ EGT L 374, 31.12.1991, s. 7.

- (7) Den metod som valts är att sådan harmonisering skall ske som är väsentlig, nödvändig och tillräcklig för att uppnå ömsesidigt erkännande av auktorisationer och säkra system för kontroll så att det blir möjligt att bevilja en enda auktorisation som gäller i hela gemenskapen, samt att tillämpa principen om hemlandstillsyn.
- (8) Som en följd av detta skall bedrivandet av försäkringsrörelse vara underkastat en enda officiell auktorisation som ges av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där försäkringsföretaget har sitt huvudkontor. En sådan auktorisation ger företaget rätt att bedriva verksamhet inom hela gemenskapen med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster. Den medlemsstat där en filial ligger eller där tjänster tillhandahålls får inte kräva att försäkringsföretag som vill bedriva försäkringsrörelse där och som redan har auktorisation i hemlandet skall söka ny auktorisation.
- (9) De behöriga myndigheterna bör inte bevilja auktorisation eller upprätthålla denna auktorisation för ett försäkringsföretag om en effektiv tillsyn förhindras av att företaget har nära förbindelser med en annan fysisk eller juridisk person. De försäkringsföretag som redan är auktoriserade skall också uppfylla de behöriga myndigheternas krav i detta avseende.
- (10) Definitionen av "nära förbindelser" i detta direktiv anger minimikriterier, och detta hindrar inte medlemsstaterna från att tillämpa den även på andra situationer än de som avses med definitionen.

- (11) Förvärv av en betydande del av ett bolags kapital utgör inte i sig ett ägarintresse, i betydelsen "nära förbindelser", om kapitalandelen förvärvats endast som en tillfällig placering som inte ger inflytande över företags organisation eller ekonomiska inriktning.
- (12) Principerna om ömsesidigt erkännande och om hemlandstillsyn kräver att de enskilda medlemsstaternas behöriga myndigheter inte bör meddela auktorisation eller bör återkalla auktorisationen i sådana fall där verksamhetsplanen, lokaliseringen eller den faktiskt utövade verksamheten klart visar att försäkringsföretaget har valt rättssystemet i en medlemsstat i syfte att undgå de strängare normer som gäller i en annan medlemsstat inom vars område det bedriver eller har för avsikt att bedriva sin huvudsakliga verksamhet. Ett försäkringsföretag skall vara auktoriserat i den medlemsstat i vilken det har sitt stadgeenliga säte. Dessutom skall medlemsstaterna kräva att ett försäkringsföretag har huvudkontor i sin ursprungsmedlemsstat och att det faktiskt bedriver verksamhet där.
- (13) Av praktiska skäl bör tillhandahållandet av tjänster definieras med hänsyn tagen till såväl försäkringsgivarens etableringsställe som platsen för åtagandet. Därför bör även åtagandet definieras. Vidare är det önskvärt att göra åtskillnad mellan verksamhet genom etablering och verksamhet som utövas inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster.

- (14) En indelning i försäkringsklasser är nödvändig, främst för att bestämma vilka former av försäkringsverksamhet som omfattas av obligatorisk auktorisation.
- (15) Vissa ömsesidiga institut bör undantas från tillämpningsområdet för detta direktiv, om de på grund av sin rättsliga ställning uppfyller skäligen villkor beträffande säkerhet och finansiella krav. Vissa institut, vars verksamhet täcker endast en mycket begränsad sektor och som är begränsad genom institutens stadgar, bör också undantas.
- (16) Livförsäkringsverksamhet är föremål för officiell auktorisation och tillsyn i varje medlemsstat. Villkoren för att bevilja eller återkalla en sådan auktorisation måste läggas fast. Ett beslut om avslag på en ansökan om auktorisation eller om återkallande av en auktorisation måste kunna göras till föremål för domstolsprövning.
- (17) De befogenheter och medel för kontroll som anförtrots de behöriga myndigheterna bör klargöras. Det är även önskvärt att utfärda särskilda föreskrifter om villkoren för att starta och driva verksamhet som utövas inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster, samt om tillsyn över sådan verksamhet.
- (18) De behöriga myndigheterna i hemländerna bör ansvara för tillsynen av att försäkringsföretagens ekonomi är sund, vilket bl.a. innebär kontroll av deras solvensmarginal och skapandet av tillräckliga tekniska avsättningar, samt att dessa avsättningar täcks av matchande tillgångar.

- (19) Det är lämpligt att föreskriva utbyte av information mellan de behöriga myndigheterna och myndigheter eller organ som i kraft av sin uppgift bidrar till att stärka stabiliteten hos det finansiella systemet. För att bevara informationens konfidentiella karaktär skall antalet mottagare hållas mycket begränsat.
- (20) Vissa handlingar, såsom bedrägeri och insiderbrott, påverkar det finansiella systemets stabilitet och integritet, även när andra företag än försäkringsföretag berörs.
- (21) Det är nödvändigt att fastställa under vilka förutsättningar det ovan nämnda informationsutbytet skall tillåtas.
- (22) När det föreskrivs att informationen får offentliggöras endast med de behöriga myndigheternas uttryckliga tillstånd får dessa, när så är lämpligt, ställa stränga krav som villkor för tillståndet.
- (23) Medlemsstaterna får ingå avtal om utbyte av information med tredje land under förutsättning att det finns lämpliga garantier för att den information som överlämnas omfattas av tystnadsplikt.

- (24) För att stärka tillsynen över försäkringsföretag och skyddet för deras kunder bör det föreskrivas att en revisor omgående skall rapportera till de behöriga myndigheterna då han, enligt vad som föreskrivs i detta direktiv, under fullgörandet av sitt uppdrag får kännedom om förhållanden som riskerar att allvarligt påverka ett försäkringsföretags finansiella ställning eller dess organisation av administration och redovisning.
- (25) Med tanke på det eftersträlvade syftet är det lämpligt att medlemsstaterna tillser att denna skyldighet gäller alla de tillfällen då en revisor upptäcker sådana omständigheter vid fullgörandet av sina uppdrag i ett företag som har nära förbindelser med ett försäkringsföretag.
- (26) Revisorernas skyldighet att vid behov meddela de behöriga myndigheterna vissa förhållanden och beslut rörande ett försäkringsföretag som de upptäcker vid fullgörandet av sina uppdrag hos ett företag som inte är ett försäkringsföretag ändrar inte i sig arten av deras uppdrag hos detta företag, inte heller det sätt på vilket de bör fullgöra sina uppgifter där.
- (27) Förvaltning av pensionsfonder påverkar inte under några förhållanden de befogenheter som tilldelats respektive myndigheter med avseende på innehavare av de tillgångar som denna förvaltning omfattar.

- (28) Vissa bestämmelser i detta direktiv avser minimikrav. Hemlandet får dock fastställa strängare regler för försäkringsföretag som är auktoriserade av dess egna behöriga myndigheter.
- (29) De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna måste ha de tillsynsmöjligheter som krävs för att säkerställa att försäkringsföretagen bedriver sin verksamhet på ett korrekt sätt inom hela gemenskapen oavsett om verksamheten utövas med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster. Myndigheterna måste särskilt ha möjlighet att införa lämpliga skyddsåtgärder eller sanktioner i avsikt att förhindra oegentligheter och överträdelser av bestämmelserna om tillsyn över försäkringsverksamhet.
- (30) Bestämmelserna om överlåtelse av försäkringsbestånd bör innehålla särskilda bestämmelser om överlåtelse till ett annat företag av bestånd av försäkringsavtal som ingåtts inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster.
- (31) Bestämmelserna om överlåtelse av försäkringsbestånd måste överensstämma med systemet med en enda auktorisation som föreskrivs i detta direktiv.

- (32) Företag som etablerats efter de tidpunkter som anges i artikel 18.3 bör inte medges att driva verksamhet avseende livförsäkring och verksamhet avseende annan försäkring än livförsäkring samtidigt. Medlemsstaterna bör däremot ha rätt att medge företag som vid de relevanta tidpunkter som anges i artikel 18.3 drev dessa verksamheter samtidigt att fortsätta med detta, förutsatt att varje verksamhet har sin egen ledning, detta för att försäkringstagarnas intressen, när det gäller livförsäkring respektive annan försäkring än livförsäkring, skall tillvaratas och för att de finansiella minimiförpliktelser som åvilar en av dessa verksamheter inte skall bäras av den andra verksamheten. För redan etablerade företag, som utövar samtidig verksamhet avseende livförsäkring och annan försäkring än livförsäkring, bör en medlemsstat ha möjlighet att föreskriva att företagen, om de är etablerade inom statens territorium, skall upphöra med denna simultana verksamhet. Specialiserade företag bör stå under särskild tillsyn, när ett företag som meddelar annan försäkring än livförsäkring tillhör samma finansiella företagsgrupp som ett livförsäkringsbolag.
- (33) Det finns inget i detta direktiv som hindrar att ett blandat företag delas upp i två företag, det ena verksamt inom livförsäkringsområdet och det andra inom området för annan försäkring. För att en sådan uppdelning skall kunna ske under mest gynnsamma betingelser bör medlemsstaterna medges rätt att, i enlighet med gemenskapens konkurrensregler, införa lämpliga skattebestämmelser, särskilt med hänsyn till kapitalvinster som en sådan uppdelning kan medföra.

- (34) De medlemsstater som så önskar bör kunna bevilja samma försäkringsföretag auktorisation för de klasser som avses i bilaga I och för de typer av försäkringar som hänförs till försäkringsklass 1 och 2 i bilaga I till rådets direktiv 73/239/EEG av den 24 juli 1973 om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring¹. Denna möjlighet får dock underställas vissa villkor ifråga om redovisnings- och likvidationsregler.
- (35) Med hänsyn till skyddet av försäkringstagarna bör alla försäkringsföretag införa lämpliga tekniska avsättningar. Beräkningen av dessa avsättningar baseras huvudsakligen på försäkringsmatematiska principer. Dessa principer bör samordnas för att underlätta ett ömsesidigt erkännande av de försiktighetsregler som tillämpas i de olika medlemsstaterna.
- (36) Av försiktighetsskäl är det önskvärt att det inrättas en miniminivå för samordning av de regler om begränsning av räntesats vid beräkningar av de tekniska avsättningarna. För att uppnå en sådan begränsning är det lämpligt att låta medlemsstaterna fritt få välja vilken metod som skall användas eftersom de metoder som finns alla är lika riktiga, försiktiga och likvärdiga.

---

¹ EGT L 228, 16.8.1973, s. 3. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/26/EG (EGT L 181, 20.7.2000, s. 65).

- (37) De regler som styr beräkningen av tekniska avsättningar och de regler som styr spridningen, lokaliseringen och matchningen av de tillgångar som används för att täcka de tekniska avsättningarna måste samordnas för att underlätta ett ömsesidigt erkännande av medlemsstaternas regler. Vid denna samordning måste man beakta de åtgärder för liberalisering av kapitalrörelser som avses i artikel 56 i fördraget och de framsteg som gemenskapen gjort på vägen mot en ekonomisk och monetär union.
- (38) Hemländerna får dock inte kräva att försäkringsföretagen skall investera de tillgångar som täcker de tekniska avsättningarna i särskilda tillgångsslag, eftersom ett sådant krav skulle vara oförenligt med den liberalisering av kapitalrörelserna som avses i artikel 56 i fördraget.
- (39) Det är nödvändigt för försäkringsföretagen att, utöver tekniska avsättningar – inklusive matematiska avsättningar – av tillräcklig storlek för att kunna uppfylla sina försäkringsåtaganden, ha en kompletterande reserv i form av en s.k. solvensmarginal, som skall motsvaras av fria tillgångar och, med de behöriga myndigheternas godkännande, av andra, dolda tillgångar som skall fungera som buffert vid en ogynnsam affärsutveckling. Kravet är ett viktigt inslag i systemet för stabilitetstillsyn till skydd för försäkrade och försäkringstagare. För att man skall kunna vara säker på att de krav som ställs på försäkringsföretagen är grundade på objektiva kriterier som tillförsäkrar företag av samma storlek likvärdiga konkurrensvillkor, bör solvensmarginalen stå i förhållande till respektive företags totala åtaganden samt till arten och storleken av de risker som hänför sig till de olika slag av verksamhet som ligger inom ramen för detta direktiv. Solvensmarginalen bör därför vara olika stor beroende på om det rör sig om placeringsrisk, dödsfallsrisk eller förvaltningsrisk. Den bör följaktligen bestämmas på grundval av matematiska avsättningar och den risksumma som företagens åtaganden omfattar, av inbetalda premier eller bidrag, av endast avsättningar eller av tillgångar i tontiner.

- (40) I direktiv 92/96/EEG fanns bestämmelser om en tillfällig definition av "reglerad marknad" i avvaktan på att ett direktiv om investeringstjänster inom värdepappersområdet skulle antas som skulle harmonisera detta begrepp på gemenskapsnivå. I rådets direktiv 93/22/EEG av den 10 maj 1993 om investeringstjänster inom värdepappersområdet¹ definieras begreppet "reglerad marknad", även om livförsäkringsverksamhet undantas från direktivets tillämpningsområde. Det är lämpligt att tillämpa begreppet "reglerad marknad" även för livförsäkringsverksamhet.
- (41) Förteckningen över poster som får ingå i den solvensmarginal som krävs enligt detta direktiv måste kompletteras med hänsyn till nya finansiella instrument och till de möjligheter som beviljats för andra finansiella institut vid uppbyggnaden av sina fonder. Mot bakgrund av utvecklingen på marknaden för återförsäkring som tas av direktförsäkringsgivare måste de behöriga myndigheterna ges befogenheter att under vissa förhållanden minska nedsättningen av solvensmarginalkravet. I syfte att förbättra solvensmarginalens kvalitet bör möjligheten att beakta framtida vinst i den disponibla solvensmarginalen begränsas och vara beroende av vissa villkor samt i vilket fall som helst upphöra efter 2009.
- (42) Ett krav måste vara att det finns en garantifond som till storlek och sammansättning ger garanti för att företagen redan vid sitt bildande förfogar över tillräckliga resurser, och att solvensmarginalen inte vid något tillfälle vid utövandet av verksamheten underskrider ett visst säkerhetsminimum. Denna garantifond skall i sin helhet eller till viss angiven del bestå av öppet redovisade tillgångar.

---

¹ EGT L 141, 11.6.1993, s. 27. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/64/EG.

- (43) För att i framtiden undvika plötsliga större ökningar av beloppet för den minsta garantifonden bör en mekanism inrättas som leder till att ökningarna ligger i linje med det europeiska konsumentprisindexet. Genom detta direktiv bör minimistandarder för solvensmarginalkraven fastställas, samtidigt som en medlemsstat bör kunna föreskriva striktare regler för försäkringsföretag som auktoriserats av medlemsstatens egna behöriga myndigheter.
- (44) Det finns skillnader mellan medlemsstaternas avtalsrättsliga lagstiftning tillämplig på de verksamheter som avses i detta direktiv. Harmoniseringen av försäkringsavtalsrätten är inte en förutsättning för att uppnå en inre marknad för försäkringar. Den möjlighet som ges medlemsstaterna att föreskriva att deras respektive lagar skall tillämpas på försäkringsavtal som täcker åtaganden inom deras territorier bör därför ge tillräckligt skydd för försäkringstagare. En frihet att som tillämplig lag för avtalet välja en annan lag än den i medlemsstaten för åtagandet bör kunna ges, med stöd av bestämmelser som tar hänsyn till särskilda förhållanden.
- (45) Försäkringstagare bör ges möjlighet att inom en tid av 14 till 30 dagar frånträda livförsäkringsavtal.

- (46) Inom ramen för en inre marknad ligger det i försäkringstagarnas intresse att ha tillgång till bredast möjliga utbud av försäkringsprodukter som finns att tillgå inom gemenskapen så att de kan välja vad som bäst motsvarar deras behov. Det åligger den medlemsstat där åtagandet har gjorts att se till att det inom dess territorium inte finns några hinder mot att tillhandahålla alla försäkringsprodukter som saluförs inom gemenskapen, förutsatt att produkterna inte strider mot i medlemsstaten gällande lagstiftning till skydd för det allmänna bästa och i den utsträckning skyddet för det allmänna bästa inte säkerställts genom regler i hemlandet, samt med kravet att sådan lagstiftning tillämpas på alla företag med verksamhet i medlemsstaten utan diskriminering av något företag och att de är objektivt sett nödvändiga och står i proportion till det åsyftade ändamålet.
- (47) Medlemsstaterna måste kunna säkerställa att de försäkringsprodukter och de avtalshandlingar som, enligt etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster, används för att täcka åtaganden inom deras territorier, överensstämmer med de särskilda rättsregler till skydd för det allmänna bästa som är tillämpliga. De tillsynssystem som skall tillämpas måste motsvara den inre marknadens krav utan att vara en förutsättning för att bedriva försäkringsverksamhet. Med detta synsätt förefaller det inte berättigat med ett system med förhandsgodkännande av avtalsvillkor. Det är därför nödvändigt att införa andra system som är bättre anpassade till den inre marknadens krav och som ger varje medlemsstat möjlighet att garantera försäkringstagare ett tillfredsställande skydd.

- (48) Det är nödvändigt att få till stånd ett samarbete mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter och mellan dessa myndigheter och kommissionen.
- (49) Det bör införas ett sanktionssystem som skall tillämpas om ett försäkringsföretag inte uppfyller de bestämmelser till skydd för det allmänna bästa som är tillämpliga i den medlemsstat där ett åtagande görs.
- (50) Det är nödvändigt att utforma bestämmelser för det fall att ett företags ekonomiska ställning medför att det har svårt att uppfylla sina försäkringsåtaganden. I vissa situationer, där försäkringstagarnas rättigheter är hotade, behöver de behöriga myndigheterna befogenheter för att kunna ingripa i ett tillräckligt tidigt skede, men då de utövar dessa befogenheter måste de underrätta försäkringsföretagen om de skäl som har föranlett sådana tillsynsåtgärder i enlighet med principerna för sunda och korrekta förvaltningsförfaranden. Så länge det föreligger en sådan situation bör de behöriga myndigheterna vara förhindrade att utfärda intyg om att försäkringsföretaget har en tillräcklig solvensmarginal.
- (51) För att tillämpa försäkringsmatematiska principer i enlighet med detta direktiv får hemlandet kräva regelbunden underrättelse om de tekniska grunderna för beräkning av premienivåer och tekniska avsättningar, dock med undantag för allmänna och särskilda försäkringsvillkor och företagets premiesättning.

- (52) På en inre marknad för försäkringar får konsumenten ett bredare och mer varierat utbud av försäkringar att välja mellan. För att fullt ut kunna dra nytta av denna mångfald och den ökade konkurrensen skall konsumenten ha tillgång till all den information som är nödvändig för att kunna välja den försäkring som bäst motsvarar hans behov. Detta informationsbehov är så mycket större som åtagandena kan sträcka sig över lång tid. Bestämmelser om minimikrav måste därför harmoniseras, så att konsumenter kan få klara och exakta besked om de väsentliga egenskaperna hos de försäkringsprodukter som erbjuds och uppgift om de organ till vilka försäkringstagare, försäkrade eller förmånstagare kan rikta klagomål.
- (53) Marknadsföring av försäkringsprodukter är viktig för att försäkringsrörelse skall kunna bedrivas på ett effektivt sätt inom gemenskapen. Det måste därför vara tillåtet för försäkringsföretag att använda alla sedvanliga marknadsföringsmetoder i den medlemsstat där en filial är belägen eller tjänster tillhandahålls. Medlemsstaterna får dock kräva att försäkringsföretagen följer nationella regler om marknadsföringens form och innehåll oberoende av om dessa regler grundas på gemenskapslagstiftning om marknadsföring eller har införts av medlemsstaten till skydd för det allmänna bästa.
- (54) Inom ramen för en inre marknad får ingen medlemsstat längre förbjuda att försäkringsverksamhet bedrivs inom dess territorium samtidigt med stöd av både etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster.

- (55) I vissa medlemsstater är försäkringstransaktioner inte föremål för någon form av indirekt beskattning medan flertalet medlemsstater tillämpar särskilda skatter och andra former av avgifter. Dessa skatter och avgifter varierar avsevärt beträffande struktur och omfattning mellan de medlemsstater där de förekommer. Det är önskvärt att förhindra att de skillnader som finns leder till snedvridning av konkurrensen i fråga om försäkringstjänster medlemsstaterna emellan. I avvaktan på ytterligare harmonisering bör detta problem kunna avhjälpas genom tillämpning av skattesystemen och de övriga avgiftsformerna i de olika medlemsstater där åtaganden görs, och det är medlemsstaternas uppgift att vidta åtgärder så att sådana skatter och avgifter betalas.
- (56) Det är viktigt att införa en gemenskapssamordning för likvidation av försäkringsföretag. Det är hädanefter väsentligt, för det fall ett försäkringsföretag skulle träda i likvidation, att fastställa att det skyddssystem som finns i varje medlemsstat säkerställer lika behandling av alla som har fordringar på grund av försäkringsavtal, oavsett nationalitet och oavsett hur åtagandet har ingåtts.
- (57) De samordnade reglerna för att driva direkt försäkringsverksamhet inom gemenskapen bör i princip tillämpas på alla försäkringsföretag på marknaden och följaktligen också på agenturer och filialer till företag med huvudkontor utanför gemenskapen. Detta direktiv fastställer särskilda bestämmelser om tillsyn över sådana agenturer och filialer med hänsyn till att dessa företags tillgångar befinner sig utanför gemenskapen.

- (58) Det är önskvärt att avtal av reciprok natur kan ingås med tredje land för att ge möjlighet till lätnader i sådana särskilda bestämmelser, utan att frångå principen att sådana agenturer och filialer inte skall behandlas förmånligare än företag inom gemenskapen.
- (59) Det bör skapas förutsättningar för ett smidigt förfarande för prövning av reciprocitet på gemenskapsbasis i förhållande till tredje land. Syftet med ett sådant förfarande är inte att stänga gemenskapens finansiella marknader utan i stället att hålla dessa marknader öppna för omvärlden och att globalt främja liberalisering av de finansiella marknaderna i tredje land. Därför föreskrivs i detta direktiv förfaranden för underhandlingar med tredje land. Som en sista utväg, bör åtgärder som bland annat innefattar uppskov med prövning av nya ansökningar om auktorisation eller begränsning av nya auktorisationer kunna tillgripas med användning av det föreskrivande förfarandet i artikel 5 i rådets beslut 1999/468/EG¹.
- (60) I detta direktiv bör införas bestämmelser om vandelsintyg och konkursfrihetsbevis.

---

¹ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

- (61) För att klargöra den rättsliga ordning som gäller för livförsäkringsverksamhet som omfattas av detta direktiv bör vissa bestämmelser i direktiv 79/267/EEG, 90/619/EEG och 92/96/EEG anpassas. För detta ändamål bör vissa bestämmelser om upprättande av solvensmarginal och rättigheter som förvärvats av filialer till försäkringsföretag som etablerats före den 1 juli 1994 ändras. Innehållet i verksamhetsplanen i fråga om filialer till företag i tredje land som etablerar sig i gemenskapen bör också bestämmas.
- (62) Återkommande tekniska ändringar av de närmare reglerna som fastställs i detta direktiv kan komma att behöva göras med hänsyn till utvecklingen i försäkringsbranschen. Kommissionen kommer vid behov att göra sådana ändringar med utövande av sina genomförandebefogenheter i enlighet med fördraget efter samråd med den Försäkringskommitté som inrättats genom rådets direktiv 91/675/EEG¹. Dessa åtgärder är av allmän räckvidd enligt artikel 2 i beslut 1999/468/EG och bör därför antas enligt det föreskrivande förfarandet i artikel 5 i detta beslut.
- (63) I enlighet med artikel 15 i fördraget bör hänsyn tas till graden av de påfrestningar som för vissa ekonomier på olika utvecklingsnivåer blir nödvändiga. Övergångsbestämmelser bör därför antas så att tillämpningen av detta direktiv kan införas gradvis i vissa medlemsstater.

---

¹ EGT L 374, 31.12.1991, s. 32.

- (64) Enligt direktiv 79/267/EEG och 90/619/EEG erhöll vissa företag som existerade när dessa direktiv antogs särskilda undantag. Dessa företag har därefter förändrat sin struktur. De behöver därför inte längre några sådana särskilda undantag.
- (65) Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas förpliktelser vad gäller de tidsgränser för införlivande i nationell lagstiftning och för tillämpning av direktiven som anges i del B i bilaga V.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

AVDELNING I	DEFINITIONER OCH RÄCKVIDD.....	26
<i>Artikel 1</i>	<i>Definitioner</i>	26
<i>Artikel 2</i>	<i>Räckvidd</i>	31
<i>Artikel 3</i>	<i>Undantagna verksamheter och organ</i>	33
AVDELNING II	INLEDANDE AV LIVFÖRSÄKRINGSVERKSAMHET	36
<i>Artikel 4</i>	<i>Principer för auktorisation</i>	36
<i>Artikel 5</i>	<i>Auktorisationens räckvidd</i>	37
<i>Artikel 6</i>	<i>Villkor för auktorisation</i>	38
<i>Artikel 7</i>	<i>Verksamhetsplan</i>	43
<i>Artikel 8</i>	<i>Aktieägare och medlemmar med kvalificerade innehav</i>	44
<i>Artikel 9</i>	<i>Avslag på ansökan om auktorisation</i>	45
AVDELNING III	VILLKOR FÖR UTÖVANDE AV FÖRSÄKRINGSVERKSAMHET	46
Kapitel 1	Principer och metoder för finansiell tillsyn.....	46
<i>Artikel 10</i>	<i>Behöriga myndigheter och tillsynens ändamål</i>	46
<i>Artikel 11</i>	<i>Tillsyn av filialer i annan medlemsstat</i>	47
<i>Artikel 12</i>	<i>Förbud mot tvångsavstående av försäkringsverksamhet</i>	47
<i>Artikel 13</i>	<i>Redovisning, uppgifter för tillsyn och statistik: tillsynsbefogenheter</i>	48
<i>Artikel 14</i>	<i>Överlåtelse av försäkringsbestånd</i>	50
<i>Artikel 15</i>	<i>Kvalificerade innehav</i>	51
<i>Artikel 16</i>	<i>Tystnadsplikt</i>	53
<i>Artikel 17</i>	<i>Skyldigheter för revisorer</i>	60
<i>Artikel 18</i>	<i>Verksamhet med både livförsäkring och annan försäkring än livförsäkring</i> 61	
<i>Artikel 19</i>	<i>Särskild förvaltning av livförsäkring och av annan försäkring än livförsäkring</i>	64
Kapitel 2	Bestämmelser om tekniska avsättningar och om tillgångar som skall motsvara dessa.....	66
<i>Artikel 20</i>	<i>Bildande av tekniska avsättningar</i>	66

<i>Artikel 21</i>	<i>Premie för nya försäkringar</i>	72
<i>Artikel 22</i>	<i>Tillgångar som motsvarar tekniska avsättningar</i>	72
<i>Artikel 23</i>	<i>Tillåtna tillgångsslag</i>	72
<i>Artikel 24</i>	<i>Bestämmelser om diversifiering av investeringar</i>	77
<i>Artikel 25</i>	<i>Försäkringsavtal knutna till fondföretag eller aktieindex</i>	81
<i>Artikel 26</i>	<i>Matchningsregler</i>	82
Kapitel 3	Regler om solvensmarginal och garantifond.....	82
<i>Artikel 27</i>	<i>Disponibel solvensmarginal</i>	82
<i>Artikel 28</i>	<i>Föreskriven solvensmarginal</i>	88
<i>Artikel 29</i>	<i>Garantifond</i>	91
<i>Artikel 30</i>	<i>Översyn av garantifondens belopp</i>	92
<i>Artikel 31</i>	<i>Tillgångar som inte används för att täcka tekniska avsättningar</i>	92
Kapitel 4	Avtalsrätt och försäkringsvillkor.....	93
<i>Artikel 32</i>	<i>Tillämplig lag</i>	93
<i>Artikel 33</i>	<i>Det allmänna bästa</i>	95
<i>Artikel 34</i>	<i>Regler om försäkringsvillkor och premietariffer</i>	95
<i>Artikel 35</i>	<i>Uppsägningstid</i>	96
<i>Artikel 36</i>	<i>Information till försäkringstagare</i>	97
Kapitel 5	Försäkringsföretag som befinner sig i svårigheter eller som inte uppfyller gällande regler	98
<i>Artikel 37</i>	<i>Försäkringsföretag som befinner sig i svårigheter</i>	98
<i>Artikel 38</i>	<i>Finansiell saneringsplan</i>	99
<i>Artikel 39</i>	<i>Återkallelse av auktorisation</i>	101
AVDELNING IV	BESTÄMMELSER OM ETABLERINGSFRIHET OCH FRIHET ATT TILLHANDAHÅLLA TJÄNSTER.....	103
<i>Artikel 40</i>	<i>Villkor för etablering av filial</i>	103
<i>Artikel 41</i>	<i>Frihet att tillhandahålla tjänster: Förhandsanmälan till hemlandet</i>	105
<i>Artikel 42</i>	<i>Frihet att tillhandahålla tjänster: Anmälan från hemlandet</i>	106

<i>Artikel 43</i>	<i>Frihet att tillhandahålla tjänster: Ändringar av åtaganden</i>	107
<i>Artikel 44</i>	<i>Språk</i>	107
<i>Artikel 45</i>	<i>Regler om försäkringsvillkor och premietariffer</i>	107
<i>Artikel 46</i>	<i>Försäkringsföretag som inte följer rättsreglerna</i>	108
<i>Artikel 47</i>	<i>Marknadsföring</i>	110
<i>Artikel 48</i>	<i>Likvidation</i>	111
<i>Artikel 49</i>	<i>Statistik om gränsöverskridande verksamhet</i>	111
<i>Artikel 50</i>	<i>Skatter på premier</i>	112
AVDELNING V	REGLER FÖR INOM GEMENSKAPEN ETABLERADE AGENTURER ELLER FILIALER TILL FÖRETAG MED HUVUDKONTOR UTANFÖR GEMENSKAPEN	113
<i>Artikel 51</i>	<i>Principer och villkor för auktorisation</i>	113
<i>Artikel 52</i>	<i>Regler för filialer till företag hemmahörande i tredje land</i>	115
<i>Artikel 53</i>	<i>Överlåtelse av försäkringsbestånd</i>	117
<i>Artikel 54</i>	<i>Tekniska avsättningar</i>	119
<i>Artikel 55</i>	<i>Solvensmarginal och garantifond</i>	120
<i>Artikel 56</i>	<i>Förmåner för företag som är auktoriserade i mer än en medlemsstat</i>	121
<i>Artikel 57</i>	<i>Avtal med tredje land</i>	122
AVDELNING VI	REGLER FÖR DOTTERFÖRETAG TILL MODERFÖRETAG FÖR VILKA ETT TREDJE LANDS LAG GÄLLER OCH FÖR SÅDANA MODERFÖRETAGS FÖRVÄRV AV AKTIER ELLER ANDELAR.....	123
<i>Artikel 58</i>	<i>Information från medlemsstaterna till kommissionen</i>	123
<i>Artikel 59</i>	<i>Tredje lands behandling av försäkringsföretag hemmahörande inom gemenskapen</i>	124
AVDELNING VII	ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH ANDRA BESTÄMMELSER..	127
<i>Artikel 60</i>	<i>Undantag och upphävande av restriktiva bestämmelser</i>	127
<i>Artikel 61</i>	<i>Vandelsintyg</i>	128

AVDELNING VIII	SLUTBESTÄMMELSER.....	130
Artikel 62	<i>Samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen</i>	130
Artikel 63	<i>Rapporter om utvecklingen av marknaden inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster</i>	131
Artikel 64	<i>Tekniska anpassningar</i>	131
Artikel 65	<i>Kommittéförfarande</i>	132
Artikel 66	<i>Rättigheter förvärvade av befintliga filialer och försäkringsföretag</i>	133
Artikel 67	<i>Rätt till domstolsprövning</i>	133
Artikel 68	<i>Omprövning av belopp som uttrycks i euro</i>	134
Artikel 69	<i>Genomförande av nya bestämmelser</i>	134
Artikel 70	<i>Information till kommissionen</i>	136
Artikel 71	<i>Övergångsperiod för artiklarna 3.6, 27, 28, 29, 30 och 38</i>	136
Artikel 72	<i>Upphävda direktiv och deras förhållande till detta direktiv</i>	137
Artikel 73	<i>Ikraftträdande</i>	137
Artikel 74	<i>Adressater</i>	138
Bilaga I	Försäkringsklasser	1
Bilaga II	Matchningsregler.....	1
Bilaga III	Information till försäkringstagare.....	1
Bilaga IV	.....	1
Bilaga V	.....	1
Del A	Upphävda direktiv med senare ändringar (enligt artikel 72).....	1
Del B	Tidsgränser för genomförande (enligt artikel 72)	2
Bilaga VI	Jämförelsetabell.....	1

AVDELNING I

DEFINITIONER OCH RÄCKVIDD

Artikel 1

Definitioner

1. I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- a) *försäkringsföretag*: ett företag som har fått officiell auktorisation enligt artikel 4,
- b) *filial*: en agentur eller filial till ett försäkringsföretag.

Ett företags stadigvarande närvaro inom en medlemsstats territorium skall betraktas som en agentur eller en filial, även om närvaron inte har formen av en filial eller en agentur utan endast består av ett kontor som förestås av företagets egen personal eller av någon som är fristående från företaget men som har en stående fullmakt att företräda företaget på samma sätt som en agentur,

- c) *etableringsställe*: ett företags huvudkontor, agentur eller filial,
- d) *åtagande*: ett åtagande i någon av de försäkringsformer eller verksamhetsformer som avses i artikel 2,

- e) *hemland*: den medlemsstat där huvudkontoret för det försäkringsföretag som svarar för ett åtagande är beläget,
- f) *filialstat*: den medlemsstat där den filial som gör ett åtagande är belägen,
- g) *medlemsstat för åtagandet*: den medlemsstat där försäkringstagaren är stadigvarande bosatt eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, den medlemsstat där försäkringstagarens etableringsställe, för vilket avtalet gäller, är beläget,
- h) *den medlemsstat där tjänsterna utförs*: den medlemsstat där ett åtagande görs, om åtagandet täcks av ett försäkringsföretag eller en filial i en annan medlemsstat,
- i) *kontroll*: förhållandet mellan ett moderföretag och ett dotterföretag enligt definitionen i artikel 1 i rådets direktiv 83/349/EEG¹ eller ett liknande förhållande mellan någon fysisk eller juridisk person och ett företag,
- j) *kvalificerat innehav*: direkt eller indirekt ägande i ett företag, där innehavet representerar 10 % eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller som möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget.

---

¹ EGT L 193, 18.7.1983, s. 1. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/65/EG (EGT L 283, 27.10.2001, s. 28).

Vid tillämpning av denna definition i samband med artiklarna 8 och 15 och på övriga nivåer av ägande som avses i artikel 15, skall sådana rösträtter som avses i artikel 92 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/34/EG av den 28 maj 2001 om upptagande av värdepapper till officiell notering och om uppgifter som skall offentliggöras beträffande sådana värdepapper¹ beaktas,

- k) *moderföretag*: ett moderföretag enligt definitionen i artiklarna 1 och 2 i direktiv 83/349/EEG,
- l) *dotterföretag*: ett dotterföretag enligt definitionen i artiklarna 1 och 2 i direktiv 83/349/EEG. Ett dotterföretag till ett dotterföretag skall också anses som dotterföretag till det företag som ytterst är moderföretaget till dessa företag,
- m) *reglerad marknad*:
  - vad gäller en marknad belägen i en medlemsstat, reglerad marknad enligt definitionen i artikel 1.13 i direktiv 93/22/EEG, och
  - vad gäller en marknad belägen i tredje land, en finansiell marknad som är godkänd av försäkringsföretagets hemland och som uppfyller jämförbara krav. Varje finansiellt instrument som omsätts på denna marknad måste vara av en kvalitet som är jämförbar med kvaliteten hos de instrument som omsätts på den reglerade marknaden, eller de reglerade marknaderna, i medlemsstaten i fråga,

---

¹ EGT L 184, 6.7.2001, s. 1.

- n) *behöriga myndigheter*: de nationella myndigheter som enligt lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över försäkringsföretag,
- o) *valutamatchande tillgångar*: sådana tillgångar som motsvarar försäkringsåtaganden som kan krävas infriade i en viss valuta, och som är uttryckta eller realiserbara i samma valuta,
- p) *tillgångarnas lokalisering*: förekomsten av tillgångar i form av lös eller fast egendom i en medlemsstat, dock utan något krav på deposition av lös egendom eller åtgärder som innebär en inskränkning avseende fast egendom som t.ex. inteckning; tillgångar som utgörs av fordringar skall anses belägna i den medlemsstat där de skall infrias,
- q) *risksumma*: det belopp som skall utbetalas vid dödsfall, minus den matematiska avsättningen för huvudrisken,

- r) *nära förbindelser*: en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer är förenade genom
- i) *ägarintresse*, innebärande ett innehav, direkt eller genom kontroll av 20 % eller mer av rösterna eller kapitalet i ett företag, eller
  - ii) *kontroll*, innebärande förhållandet mellan ett moderföretag och ett dotterföretag i alla de fall som avses i artikel 1.1 och 1.2 i direktiv 83/349/EEG, eller ett liknande förhållande mellan någon fysisk eller juridisk person och ett företag; varje dotterföretag till ett dotterföretag skall också anses som dotterföretag till moderföretaget vilket står över dessa företag.

Som nära förbindelse skall även anses en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer kontrolleras genom en varaktig förbindelse till en och samma person.

2. Varje gång hänvisning görs i detta direktiv till euro skall värdet i den nationella valutan fr.o.m. den 31 december varje år vara det värde som gällde sista dagen i närmast föregående oktober månad för vilken dag värden för euron finns noterade i samtliga berörda valutor inom gemenskapen.

Artikel 2

Räckvidd

Detta direktiv rör rätten att starta och driva självständig direkt försäkringsverksamhet, utövad av försäkringsföretag etablerade i en medlemsstat eller som önskar etablera sig där, avseende de former av verksamhet som anges nedan.

1. Följande försäkringsformer, när dessa grundar sig på avtal:
  - a) Livförsäkring, dvs. försäkring som omfattar särskilt kapitalförsäkring för livsfall och/eller dödsfall, livförsäkring med återbetalning av erlagda premier, tontiner, försäkring som utfaller vid äktenskaps ingående och försäkring som utfaller vid födelsen.
  - b) Livräntor.
  - c) Tilläggsförsäkring som meddelas av livförsäkringsföretag, särskilt försäkring mot personskada inklusive arbetsoförmåga, försäkring mot dödsfall på grund av olyckshändelse och försäkring mot invaliditet förorsakad av olyckshändelse eller sjukdom, i de fall sådan försäkring tecknas som tillägg till livförsäkring.

- d) Det slags permanent, inte uppsägningsbar sjukförsäkring som finns i Irland och i Storbritannien ("permanent health insurance not subject to cancellation").
2. Följande verksamhetsformer, när dessa grundar sig på avtal och i den utsträckning de är föremål för tillsyn av de administrativa myndigheter som svarar för tillsynen av privat försäkringsverksamhet:
- a) Tontiner, som innebär inrättande av medlemssammanslutningar för gemensam kapitalisering av bidragen och för fördelning av därigenom uppbyggda medel bland de överlevande eller förmånstagare till den avlidne.
- b) Verksamhet avseende "capital redemption" grundad på försäkringstekniska beräkningar, som omfattar förpliktelser med fastställd varaktighet och beloppsstorlek mot inbetalning av ett engångsbelopp eller fastställda periodiska inbetalningar.
- c) Förvaltning av pensionsfonder, dvs. verksamhet som för ifrågavarande företag består i att förvalta investeringar, speciellt av tillgångar för täckning av reserverna i de verksamhetsenheter som svarar för betalningar vid dödsfall, under försäkringstagarnas livstid eller i händelse av nedläggning eller inskränkning av verksamhetskälla.
- d) Verksamhet som avses i c, när den är förenad med försäkring för värdesäkring av kapital eller betalning av minimiränta.

- e) Verksamhet som bedrivs av försäkringsföretag som avses i kapitel 1 avdelning 4 i bok IV av den franska "Code des assurances".
3. Verksamhet som relateras till livslängd och som regleras i lagstiftningen rörande socialförsäkring, när sådan verksamhet bedrivs eller förvaltas på egen risk av försäkringsföretag i enlighet med lagstiftningen i medlemsstaten.

Artikel 3

Undantagna verksamheter och organ

Detta direktiv skall inte gälla

1. de försäkringsklasser som anges i bilagan till direktiv 73/239/EEG, dock med förbehåll för artikel 2.1 c,
2. verksamhet som utövas av ömsesidiga understödsinstitut där förmånerna varierar med tillgången på medel, medan bidragen från medlemmarna utgörs av ett fastställt belopp,

3. verksamhet som bedrivs av andra organisationer än företag som avses i artikel 2, och som har till ändamål att tillhandahålla förmåner för anställda eller självständiga näringsidkare, som är knutna till ett företag eller grupp av företag eller till en viss bransch eller grupp av branscher, i händelse av dödsfall eller överlevnad eller vid nedläggning eller inskränkning av verksamhetskällan, oavsett om de åtaganden som verksamheten omfattar vid varje tillfälle helt motsvaras av de matematiska avsättningarna,
4. försäkring som omfattas av ett lagfäst socialförsäkringssystem, om annat inte följer av bestämmelserna i artikel 2.3,
5. organisationer som tillhandahåller försäkringsförmåner endast vid dödsfall och där storleken av förmånerna inte överstiger den genomsnittliga begravningskostnaden för en avliden eller där förmånerna utgår i natura,
6. ömsesidiga institut, då
  - stadgarna innehåller bestämmelser som medger uttag av extra bidrag eller minskning av förmånerna eller uttag av bidrag från andra personer som förbundet sig härtill, och
  - den årliga premieinkomsten för de verksamheter som omfattas av detta direktiv inte överstiger 5 miljoner euro under tre på varandra följande år. Om detta belopp överskrider under tre på varandra följande år skall detta direktiv gälla från och med det fjärde året.

Bestämmelserna i denna punkt skall dock inte förhindra ömsesidiga försäkringsföretag från att ansöka om att få, eller fortsätta att ha, licens enligt detta direktiv.

7. "Versorgungsverband deutscher Wirtschaftsorganisationen" i Tyskland, såvida inte dess stadgar ändras med avseende på omfattningen av dess verksamhet,
8. pensionsverksamhet inom sådana pensionsförsäkringsföretag som avses i den finska lagen om pensioner för arbetstagare (TEL) eller andra finska författningar på området, under förutsättning att
  - a) pensionsförsäkringsbolag, som enligt finsk lag redan är skyldiga att ha särskild bokföring och förvaltning för sin pensionsverksamhet, från dagen för anslutningen bildar särskilda bolag eller andra rättssubjekt för den verksamheten,
  - b) de finska myndigheterna på ett icke-diskriminerande sätt tillåter alla medborgare och företag från medlemsstater att enligt finsk lag bedriva sådan verksamhet som anges i artikel 2, och som omfattas av detta undantag, antingen genom
    - ägande eller deläggande i befintliga försäkringsbolag eller bolagsgrupper, eller
    - bildande av eller deltagande i nya försäkringsbolag eller bolagsgrupper, däribland pensionsförsäkringsbolag,

- c) de finska myndigheterna, inom tre månader från dagen för anslutningen, lämnar en rapport till kommissionen för godkännande om vilka åtgärder som har vidtagits för att skilja TEL-verksamhet från normal försäkringsverksamhet, som finska försäkringsbolag bedriver, och för att uppfylla alla krav i detta direktiv.

AVDELNING II

INLEDANDE AV LIVFÖRSÄKRINGSVERKSAMHET

Artikel 4

Principer för auktorisation

Verksamhet som omfattas av detta direktiv får börja bedrivas endast efter myndighets auktorisation.

Sådan auktorisation skall sökas hos behörig myndighet i hemlandet av

- a) varje företag som etablerar sitt huvudkontor inom denna stats territorium,
- b) varje företag som, efter att ha beviljats sådan auktorisation som krävs enligt första stycket, utvidgar verksamheten till en hel försäkringsklass eller till andra försäkringsklasser.

Artikel 5

Auktorisationens räckvidd

1. En auktorisation skall gälla inom hela gemenskapen. Den skall ge ett försäkringsföretag rätt att bedriva verksamhet där med stöd antingen av etableringsfriheten eller av friheten att tillhandahålla tjänster.
2. En auktorisation skall beviljas för en viss försäkringsklass som förtecknats i bilaga I. Den skall omfatta hela försäkringsklassen, såvida inte sökanden önskar försäkra endast vissa risker inom försäkringsklassen.

De behöriga myndigheterna får begränsa den begärda auktorisationen för en försäkringsklass till sådan verksamhet som anges i den verksamhetsplan som avses i artikel 7.

Varje medlemsstat får bevilja auktorisation för verksamhet i två eller flera försäkringsklasser om dess nationella lagstiftning medger att verksamhet i sådana försäkringsklasser bedrivs samtidigt.

Artikel 6

Villkor för auktorisation

1. Hemlandet skall föreskriva att försäkringsföretag som ansöker om auktorisation skall
  - a) anta någon av följande företagsformer:
    - Belgien: "société anonyme/naamloze vennootschap", "société en commandite par actions/commanditaire vennootschap op aandelen", "association d'assurance mutuelle/onderlinge verzekeringvereniging", "société coopérative/coöperatieve vennootschap",
    - Danmark: "aktieselskaber", "gensidige selskaber", "pensionskasser omfattet af lov om forsikringsvirksomhed (tværgående pensionskasser)",
    - Tyskland: "Aktiengesellschaft", "Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit", "öffentlich-rechtliches Wettbewerbsversicherungsunternehmen".
    - Frankrike: "société anonyme", "société d'assurance mutuelle", "institution de prévoyance régie par le code de la sécurité sociale", "institution de prévoyance régie par le code rural", och "mutuelles régies par le code de la mutualité",

- Irland: "incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited", "societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts" och "societies registered under the Friendly Societies Acts",
- Italien: "società per azioni", "società cooperativa", "mutua di assicurazione",
- Luxemburg: "société anonyme", "société en commandite par actions", "association d'assurances mutuelles", "société coopérative",
- Nederländerna: "naamloze vennootschap", "onderlinge waarborgmaatschappij",
- Förenade kungariket: "incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited, societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts", "societies registered or incorporated under the Friendly Societies Act", de försäkringsgivare som uppträder under namnet Lloyd's,
- Grekland: "ανωνυμη εταιρεια",
- Spanien: "sociedad anónima", "sociedad mutua", "sociedad cooperativa",

- Portugal: "sociedade anónima", "mútua de seguros",
- Österrike: "Aktiengesellschaft", "Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit",
- Finland: "keskinäinen vakuutusyhtiö/ömsesidigt försäkringsbolag",
"vakuutusosakeyhtiö/ försäkringsaktiebolag", "vakuutusyhdistys/
försäkringsförening",
- Sverige: "försäkringsaktiebolag", "ömsesidiga försäkringsbolag",
"understödsföreningar".

Ett försäkringsföretag får även anta företagsformen Europabolag när denna har införts.

Medlemsstaterna får också, där så är lämpligt, etablera företag inom ramen för gällande offentligrättslig lagstiftning, förutsatt att ändamålet för sådan verksamhet är försäkringsrörelse på samma villkor som gäller privaträttsligt verksamma företag.

- b) begränsa sin näringsverksamhet till verksamhet som regleras i detta direktiv och sådan verksamhet som är direkt anknuten till detta område med uteslutande av all annan affärsverksamhet,

- c) förete en verksamhetsplan enligt artikel 7,
- d) inneha den minsta garantifond som föreskrivs i artikel 29.2,
- e) faktiskt ledas av personer med gott anseende och med lämpliga yrkesmässiga kvalifikationer eller lämplig yrkesmässig erfarenhet.

2. Om det finns nära förbindelser mellan försäkringsföretaget och andra fysiska eller juridiska personer skall de behöriga myndigheterna endast bevilja auktorisation om dessa förbindelser inte hindrar myndigheterna från att utöva en effektiv tillsyn.

De behöriga myndigheterna skall också vägra tillstånd om lagar eller andra författningar i ett tredje land, som gäller för en eller flera fysiska eller juridiska personer med vilka försäkringsföretaget har nära förbindelser, eller svårigheter vid tillämpningen av dessa bestämmelser, hindrar myndigheterna från att utöva en effektiv tillsyn.

De behöriga myndigheterna skall kräva att försäkringsföretagen förser dem med erforderliga uppgifter för att de fortlöpande skall kunna övervaka att bestämmelserna i denna punkt efterlevs.

3. Medlemsstaterna skall kräva att försäkringsföretagens huvudkontor skall vara belägna i samma medlemsstat som deras stadgeenliga säte.

4. Ett försäkringsföretag, som ansöker om auktorisation för att utvidga sin verksamhet till andra försäkringsklasser eller för att utvidga en auktorisation som endast täcker vissa risker inom en försäkringsklass, skall förete en verksamhetsplan enligt artikel 7.

Försäkringsföretaget skall dessutom kunna visa att det har en sådan solvensmarginal som föreskrivs i artikel 28 och en sådan garantifond som avses i artikel 29.1 och 29.2.

5. Medlemsstaterna får inte anta bestämmelser om krav på förhandsgodkännande av eller regelbunden underrättelse om allmänna och särskilda försäkringsvillkor, premietariffer, tekniska grunder som särskilt använts för beräkning av premietariffer och tekniska avsättningar, eller formulär och andra tryckta handlingar som försäkringsföretaget avser att använda i sina mellanhavanden med försäkringstagarna.

Utan hinder av första stycket, och uteslutande i syfte att kontrollera efterlevnaden av nationella bestämmelser rörande försäkringsmatematiska principer, får hemlandet kräva regelbunden underrättelse om de tekniska grunder som använts vid beräkning av premietariffer och tekniska avsättningar, så länge detta krav inte utgör en förutsättning för att försäkringsföretaget skall få bedriva sin verksamhet.

Detta direktiv hindrar inte medlemsstaterna från att bibehålla eller införa lagar eller andra författningar som föreskriver godkännande av stiftelseurkund och bolagsordning samt överlämnande av alla andra handlingar som krävs för normal tillsyn.

Senast den 1 juli 1999 skall kommissionen till rådet överlämna en rapport om genomförandet av denna punkt.

6. Bestämmelserna i punkt 1–5 får inte innebära att en ansökan om auktorisation skall behandlas med hänsyn till marknadens ekonomiska behov.

Artikel 7

Verksamhetsplan

Den verksamhetsplan som avses i artikel 6.1 c och 6.4 skall innehålla uppgifter eller dokumentation om

- a) de slag av åtaganden som försäkringsföretaget avser att försäkra,
- b) grundprinciperna för återförsäkring,
- c) sammansättningen av minsta garantifonden,
- d) uppskattade kostnader för uppbyggnaden av administration och övriga nödvändiga företagsfunktioner samt för ändamålet avsatta medel,

därutöver, beträffande de tre första räkenskapsåren

- e) en plan med detaljerade uppskattningar av intäkter och kostnader avseende direkt försäkring, mottagen och avgiven återförsäkring,
- f) en prognos för balansräkningen,
- g) uppskattade finansiella medel avsedda att täcka försäkringsåtaganden och solvensmarginal.

Artikel 8

Aktieägare och medlemmar med kvalificerade innehav

De behöriga myndigheterna i hemlandet får inte bevilja auktorisation för försäkringsverksamhet förrän de har fått information om vilka aktieägare eller medlemmar, fysiska eller juridiska personer, som direkt eller indirekt har kvalificerade innehav, och om storleken av dessa innehav.

Dessa myndigheter skall vägra auktorisation om de, med hänsyn till behovet att säkerställa en sund och ansvarsfull ledning av försäkringsföretaget, bedömer att lämpligheten hos aktieägare eller medlemmar som avses i första stycket inte är tillfredsställande.

Artikel 9

Avslag på ansökan om auktorisation

Varje beslut om avslag på en ansökan om auktorisation skall åtföljas av en närmare motivering och ges företaget till känna.

Varje medlemsstat skall se till att ett beslut om avslag på en ansökan om auktorisation kan göras till föremål för prövning av domstol.

Sådan rätt till domstolsprövning skall även finnas i de fall där behöriga myndigheter inte behandlat en ansökan om auktorisation inom sex månader från den dag ansökan mottogs.

AVDELNING III

VILLKOR FÖR UTÖVANDE AV FÖRSÄKRINGSVERKSAMHET

Kapitel 1

Principer och metoder för finansiell tillsyn

Artikel 10

Behöriga myndigheter och tillsynens ändamål

1. Hemlandet är ensamt ansvarigt för den finansiella tillsynen över försäkringsföretag, inbegripet den del av verksamheten som företaget bedriver genom filial eller med stöd av friheten att tillhandahålla tjänster. Om de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där ett åtagande har gjorts har anledning att anta att verksamheten i ett försäkringsföretag kan påverka dess finansiella sundhet, skall de informera de behöriga myndigheterna i företagets hemland. Dessa skall avgöra om företaget följer de försiktighetsprinciper som fastställs genom detta direktiv.
2. Denna finansiella tillsyn skall omfatta kontroll avseende försäkringsföretagets hela verksamhet, dess solvens, skapandet av tekniska avsättningar, däri inbegripet matematiska avsättningar och de tillgångar som svarar häremot, enligt de regler som hemlandet fastställt eller den praxis som tillämpas i hemlandet, med iakttagande av de bestämmelser som har antagits på gemenskapsnivå.

3. De behöriga myndigheterna i hemlandet skall kräva att varje försäkringsföretag har sunda metoder för administration och redovisning och adekvata rutiner för intern kontroll.

Artikel 11

Tillsyn av filialer i annan medlemsstat

Om ett försäkringsföretag som är auktoriserat i en medlemsstat utövar verksamhet genom filial i en annan medlemsstat skall filialstaten ge de behöriga myndigheterna i hemlandet tillstånd att, efter att ha underrättat de behöriga myndigheterna i filialstaten, själva eller genom därför utsedda ombud på plats kontrollera de uppgifter som är nödvändiga för den finansiella tillsynen över företaget. Myndigheterna i filialstaten får medverka i denna kontroll.

Artikel 12

Förbud mot tvångsavstående av försäkringsverksamhet

Medlemsstaterna får inte föreskriva att försäkringsföretag skall avstå från någon del av sin försäkringsverksamhet enligt artikel 2 till en eller flera organisationer angivna i nationell lag.

Artikel 13

Redovisning, uppgifter för tillsyn och statistik: tillsynsbefogenheter

1. Varje medlemsstat skall ålägga varje försäkringsföretag vars huvudkontor är beläget inom dess territorium att årligen förete ett bokslut över hela verksamheten, som utvisar företagets ekonomiska ställning och solvens.
2. Medlemsstaterna skall ålägga försäkringsföretag med huvudkontor inom deras territorium att periodiskt inge redovisning tillsammans med statistisk dokumentation som behövs för tillsynen. De behöriga myndigheterna skall utväxla sådan information och dokumentation som behövs för tillsynen.
3. Varje medlemsstat skall vidta alla åtgärder som behövs för att säkerställa att de behöriga myndigheterna har de befogenheter och de resurser som behövs för tillsyn av den verksamhet som bedrivs av försäkringsföretag med huvudkontor inom respektive medlemsstats territorium, inbegripet verksamhet som bedrivs utanför dess territorium, i enlighet med de rådsdirektiv som är tillämpliga på sådan verksamhet, i syfte att kontrollera att direktiven genomförs.

Dessa befogenheter och resurser skall särskilt göra det möjligt för de behöriga myndigheterna att

- a) göra ingående undersökningar om försäkringsföretagets ställning och dess verksamhet som helhet, bl.a. genom att
  - inhämta uppgifter eller begära in handlingar angående försäkringsrörelsen,
  - göra inspektion på plats i försäkringsföretagets lokaler,
- b) vidta alla nödvändiga och lämpliga åtgärder beträffande försäkringsföretaget, dess ledning eller personer med avgörande inflytande över företaget för att se till att företagets verksamhet fortlöpande bedrivs i enlighet med de lagar och andra författningar som gäller för företaget i varje medlemsstat, och särskilt att företaget följer verksamhetsplanen till den del denna är tvingande, samt för att förhindra eller rätta till oegentligheter som kan skada försäkringstagarnas intressen,
- c) se till att dessa åtgärder vidtas, om nödvändigt genom tvångsmedel, vid behov på rättslig väg.

Medlemsstaterna får även ge de behöriga myndigheterna befogenhet att inhämta alla upplysningar angående försäkringsavtal som innehas av förmedlare.

Artikel 14

Överlåtelse av försäkringbestånd

1. Varje medlemsstat skall, på de villkor som ställts upp i nationell lag, ge företag med huvudkontor inom dess territorium tillstånd att, helt eller delvis, överlåta sådana egna bestånd av försäkringsavtal, som slutits med stöd antingen av etableringsfriheten eller av friheten att tillhandahålla tjänster, till ett acceptkontor etablerat inom gemenskapen, dock under förutsättning att de behöriga myndigheterna i acceptkontorets hemland intygar att acceptkontoret har tillräcklig solvensmarginal sedan överlåtelsen beaktats.
2. Om en filial avser att, helt eller delvis, överlåta sådana egna bestånd av försäkringsavtal, som slutits med stöd antingen av etableringsfriheten eller av friheten att tillhandahålla tjänster, skall filialstaten rådfrågas.
3. I de fall som avses i punkterna 1 och 2 skall de behöriga myndigheterna i det överlåtande försäkringsföretagets hemland ge tillstånd till överlåtelsen efter att ha inhämtat godkännande av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där åtagandet har gjorts.
4. De behöriga myndigheterna i de medlemsstater som rådfrågas skall, inom tre månader efter det att de mottagit begäran, lämna sina synpunkter eller sitt tillstyrkande till de behöriga myndigheterna i det överlåtande försäkringsföretagets hemland. Om de myndigheter som rådfrågats inte lämnat något svar inom denna tid skall detta tolkas som att de har givit sitt stöd eller sitt tysta medgivande.

5. En överlåtelse som tillåtits med stöd av denna artikel skall offentliggöras i överensstämmelse med nationell lag i den medlemsstat där åtagandet har gjorts. Sådana överlåtelser skall automatiskt bli gällande gentemot försäkringstagare, de försäkrade och alla andra för vilka de överlåtna avtalen medför rättigheter eller skyldigheter.

Denna bestämmelse skall inte inverka på medlemsstaternas rätt att ge försäkringstagarna möjlighet att säga upp avtal inom en fastställd tid efter en överlåtelse.

Artikel 15

Kvalificerade innehav

1. Medlemsstaterna skall kräva att varje fysisk eller juridisk person som avser att direkt eller indirekt förvärva ett kvalificerat innehav i ett försäkringsföretag först skall underrätta de behöriga myndigheterna i företagets hemland om storleken av det tilltänkta innehavet. En sådan person skall likaså underrätta de behöriga myndigheterna i företagets hemland om han avser att öka sitt kvalificerade innehav i sådan mån att hans andel av röstetalet eller av kapitalet kommer att uppgå till eller överstiga 20 %, 33 %, 50 % eller så att försäkringsföretaget kommer att få ställning av dotterföretag.

De behöriga myndigheterna i företagets hemland skall ha rätt att, inom en tid av högst tre månader från det att underrättelse som föreskrivs i första stycket har lämnats, motsätta sig det avsedda förvärvet om de med hänsyn till behovet att säkerställa en sund och ansvarsfull ledning för försäkringsföretaget bedömer att lämpligheten hos de personer som avses i första stycket inte är tillfredsställande. Om myndigheterna inte motsätter sig förvärvet, får de föreskriva en tidsgräns inom vilken förvärvet skall genomföras.

2. Medlemsstaterna skall kräva att varje fysisk eller juridisk person som avser att direkt eller indirekt avyttra ett kvalificerat innehav i ett försäkringsföretag först skall underrätta de behöriga myndigheterna i företags hemland om storleken av innehavet. Underrättelse skall lämnas även av den som avser att minska sitt kvalificerade innehav i sådan mån att hans andel av röstetalet eller kapitalet skulle understiga 20 %, 33 % eller 50 %, eller så att försäkringsföretagets ställning som dotterföretag därigenom skulle upphöra.

3. Försäkringsföretaget skall, då det får kännedom därom, underrätta de behöriga myndigheterna i sina hemländer om sådana förvärv eller avyttringar av innehav i försäkringsföretagets kapital som får till följd att innehav överstiger eller understiger något av de gränstal som anges i punkterna 1 och 2.

Varje försäkringsföretag skall också, minst en gång om året, underrätta de behöriga myndigheterna i hemlandet om namnen på aktieägare och medlemmar med kvalificerade innehav samt om storleken på sådana innehav, så som framgår t.ex. av uppgifter som lämnats vid bolagsstämma om aktieägare och medlemmar eller av uppgifter som redovisats i enlighet med föreskrifter som gäller för börsnoterade företag.

4. Medlemsstaterna skall, i fall då de personer som avses i punkt 1 utövar sitt inflytande på ett sätt som är ägnat att vara till förfång för en sund och ansvarsfull ledning av försäkringsföretaget, kräva att de behöriga myndigheterna i hemlandet vidtar åtgärder. Sådana åtgärder får bl.a. bestå i förelägganden, sanktioner gentemot styrelsen och den verkställande ledningen samt i upphävande av rösträtt som är knuten till de ifrågakvarande aktieägarnas eller medlemmarnas aktier eller andelar.

Motsvarande åtgärder skall vidtas i fråga om fysiska eller juridiska personer som underlåter att lämna sådana underrättelser som avses i punkt 1. Om aktier eller andelar har förvärvats trots att de behöriga myndigheterna i hemlandet har motsatt sig förvärvet, skall medlemsstaterna, oavsett de åtgärder som i övrigt vidtas, föreskriva antingen att rösträtterna för sådana innehav inte får utövas eller att avgivna röster skall vara ogiltiga eller att de får förklaras ogiltiga.

Artikel 16

Tystnadsplikt

1. Medlemsstaterna skall föreskriva att varje person som tjänstgör hos eller har tjänstgjort hos behöriga myndigheter, liksom revisorer eller experter som är verksamma för behöriga myndigheters räkning skall vara bundna av tystnadsplikt. Tystnadsplikten skall innebära att inga förtroliga upplysningar som erhålls i tjänsten får röjas till någon person eller myndighet utom i sammandrag eller sammanställning som omöjliggör identifikation av enskilda försäkringsföretag, dock med förbehåll för fall som omfattas av straffrättslig lagstiftning.

Om ett försäkringsföretag har försatts i konkurs eller underkastats tvångslikvidation, får dock förtroliga uppgifter som inte berör tredje part som strävar efter att rädda företaget, yppas vid civilrättsliga eller kommersiella förfaranden.

2. Vad som sägs i punkt 1 skall inte hindra medlemsstaternas behöriga myndigheter att utbyta information i enlighet med direktiv som gäller för försäkringsföretag. För sådan information skall tystnadsplikt gälla enligt punkt 1.

3. Medlemsstaterna får ingå samarbetsavtal om utbyte av information med behöriga myndigheter i tredje land eller med myndigheter eller organ i tredje land enligt definitionen i punkterna 5 och 6 endast om den lämnade informationen omfattas av garantier om tystnadsplikt som minst är likvärdiga med dem som avses i denna artikel. Detta utbyte av information måste vara avsett för de ovan nämnda myndigheternas eller organens utförande av sin tillsynsuppgift.

Om informationen ursprungligen kommer från en annan medlemsstat får den endast lämnas vidare om uttryckligt medgivande ges från de behöriga myndigheter som har lämnat den, och i så fall endast i det syfte som avsågs när dessa myndigheter gav sitt medgivande.

4. Behöriga myndigheter, som erhåller förtrolig information enligt vad som sägs i punkterna 1 eller 2, får använda den endast i tjänsten och där endast

- för att kontrollera att villkoren för att försäkringsföretag skall få starta verksamhet är uppfyllda och för att underlätta tillsyn över sådan verksamhet, särskilt med avseende på kontroll av tekniska avsättningar, solvensmarginal, metoder för administration och redovisning samt rutiner för internkontroll,
- för att ålägga sanktioner,
- vid överklagande i administrativ ordning av beslut som fattats av den behöriga myndigheten,

- vid domstolsförfarande som har inletts enligt artikel 67 eller med stöd av särskilda bestämmelser i detta direktiv och i andra direktiv antagna med avseende på försäkringsföretag.
5. Vad som sägs i punkterna 1 och 4 skall inte utgöra hinder för utbyte av information mellan behöriga myndigheter i samma medlemsstat, och inte heller mellan behöriga myndigheter i olika medlemsstater, i fall då informationen lämnas till
- myndigheter som ansvarar för den offentliga tillsynen över kreditinstitut och andra finansiella organisationer samt myndigheter med ansvar för tillsyn över finansiella marknader,
  - organ som har befattning med försäkringsföretags konkurs eller likvidation eller liknande förfaranden,
  - personer med ansvar för obligatorisk revision av försäkringsföretags och andra finansiella instituts räkenskaper

under utövandet av deras tillsynsfunktion eller för att till organ som administrerar (tvångs)likvidationsförfaranden eller garantifonder lämna sådan information som är nödvändig för att dessa skall kunna utföra sina uppdrag. Den information som mottas av dessa myndigheter, organ och personer skall vara underkastad de krav på tystnadsplikt som fastställs i punkt 1.

6. Utan hinder av punkt 1–4 får medlemsstaterna tillåta informationsutbyte mellan de behöriga myndigheterna och

- myndigheter med ansvar för tillsyn över de organ som har befattning med försäkringsföretags likvidation, konkurs och liknande förfaranden,
- myndigheter med ansvar för tillsyn över de personer som ansvarar för lagstadgad revision av försäkringsföretags, kreditinstituts, värdepappersföretags och andra finansinstituts räkenskaper, eller
- oberoende aktuarier för försäkringsföretag som utövar lagstadgad tillsyn över dessa företag samt de organ med uppgift att övervaka dessa aktuarier.

Medlemsstater som tillämpar bestämmelsen i första stycket skall kräva att minst följande villkor uppfylls:

- Informationen skall användas för att genomföra den övervakning eller utöva den tillsyn som anges i första stycket.
- Den information som mottas i detta sammanhang skall omfattas av tystnadsplikt enligt punkt 1.
- När informationen härrör från en annan medlemsstat, får den inte vidarebefordras utan uttryckligt tillstånd från de myndigheter som har lämnat ut den, och då endast för de ändamål för vilka myndigheten givit sitt tillstånd.

Medlemsstaterna skall meddela kommissionen och de andra medlemsstaterna vilka myndigheter, personer och organ som har tillåtelse att motta information enligt denna punkt.

7. Utan hinder av punkterna 1–4, får medlemsstaterna för att stärka stabiliteten och integriteten hos det finansiella systemet tillåta utbyte av information mellan de behöriga myndigheterna och myndigheter eller organ som enligt lag är ansvariga för att upptäcka och utreda överträdelser av bolagsrätten.

Medlemsstater som tillämpar bestämmelsen i första stycket skall kräva att minst följande villkor uppfylls:

- Informationen skall användas för att utföra den uppgift som anges i första stycket.
- Den information som mottas i detta sammanhang skall omfattas av tystnadsplikt enligt punkt 1.
- När informationen härrör från en annan medlemsstat, får den inte vidarebefordras utan uttryckligt tillstånd från de behöriga myndigheter som har lämnat ut den, och då endast för de ändamål för vilka dessa myndigheter givit sitt tillstånd.

Om en medlemsstats myndigheter eller organ som avses i första stycket utför sin uppgift att upptäcka och utreda överträdelser med hjälp av personer som genom sin särskilda kompetens är utsedda till detta och som inte är anställda inom den offentliga förvaltningen, kan möjligheten till det informationsutbyte som avses i första stycket utsträckas till att omfatta dessa personer enligt de villkor som föreskrivs i andra stycket.

För genomförande av andra stycket tredje strecksatsen skall de myndigheter eller organ som avses i första stycket till de behöriga myndigheter som lämnat ut informationen uppge identitet och exakt ansvarsområde för de personer som får tillgång till denna.

Medlemsstaterna skall meddela kommissionen och de andra medlemsstaterna vilka myndigheter eller organ som får motta information enligt denna punkt.

Kommissionen skall före den 31 december 2000 upprätta en rapport om tillämpningen av bestämmelserna i denna punkt.

8. Medlemsstaterna får tillåta de behöriga myndigheterna att lämna ut information
  - till centralbanker och andra organ med liknande uppgifter i deras egenskap av monetära myndigheter, och
  - i förekommande fall till andra offentliga myndigheter med uppgift att utöva tillsyn över betalningssystem

för att dessa skall kunna fullgöra sina uppgifter och får tillåta dessa myndigheter eller organ att till de behöriga myndigheterna vidarebefordra sådan information som är nödvändig för att uppfylla de syften som framgår av punkt 4. Information som mottas i detta sammanhang skall vara underkastad tystnadsplikt enligt denna artikel.

9. Medlemsstaterna får vidare, utan hinder av punkterna 1 och 4, med stöd av bestämmelser i lag tillåta att viss information lämnas ut till andra organ inom deras centrala förvaltning som ansvarar för lagstiftning om tillsyn över kreditinstitut, finansiella institut, investeringstjänster och försäkringsbolag samt till personer som företräder sådana organ.

Sådant utlämnande får dock ske endast då det är nödvändigt för utövande av offentlig tillsyn.

Vidare skall medlemsstaterna föreskriva att sådan information som erhållits med stöd av punkterna 2 och 5 och som erhållits vid inspektion på plats i enlighet med artikel 11 aldrig får röjas i de fall som anges i denna punkt utan uttryckligt samtycke av de behöriga myndigheter som lämnat ut informationen eller av behöriga myndigheter i den medlemsstat i vilken inspektionen på plats utfördes.

Artikel 17

Skyldigheter för revisorer

1. Medlemsstaterna skall föreskriva åtminstone att
  - a) varje, i enlighet med rådets direktiv 84/253/EEG¹, auktoriserad person som i ett försäkringsföretag utför ett i artikel 51 i rådets direktiv 78/660/EEG², artikel 37 i direktiv 83/349/EEG eller artikel 31 i rådets direktiv 85/611/EEG³ angivet uppdrag eller något annat uppdrag föreskrivet i lag, är skyldig att omgående rapportera till de behöriga myndigheterna alla uppgifter eller beslut rörande detta företag som han har fått kännedom om vid utförandet av sitt uppdrag, som är ägnade att
    - utgöra en påtaglig överträdelse av lagar och andra författningar som reglerar villkoren för auktorisation eller som särskilt reglerar bedrivandet av försäkringsföretags verksamhet,
    - påverka försäkringsföretagets fortsatta drift, eller
    - leda till vägran att godkänna räkenskaperna eller till att reservationer framställs,
  - b) det på samma sätt skall åligga denna person att omgående rapportera alla uppgifter eller beslut som han har fått kännedom om vid utförandet av sitt under a beskrivna uppdrag, rörande ett företag som genom kontroll har nära förbindelser med det försäkringsföretag i vilket han utför det ovan nämnda uppdraget.

---

¹ EGT L 126, 12.5.1984, s. 20.

² EGT L 222, 14.8.1978, s. 11. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/65/EG (EGT L 283, 27.10.2001, s. 28).

³ EGT L 375, 31.12.1985, s. 3. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/108/EG (EGT L 41, 13.2.2002, s. 35).

2. Att de personer som auktoriserats enligt direktiv 84/253/EEG till de behöriga myndigheterna i god tro yppar sådana uppgifter eller beslut som avses i punkt 1 skall inte utgöra en överträdelse av någon tystnadsplikt i avtal eller lag, eller annan författning, och skall inte medföra något som helst ansvar för dessa personer.

Artikel 18

Verksamhet med både livförsäkring och annan försäkring än livförsäkring

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 3 och 7 får inget företag auktoriseras både enligt detta direktiv och enligt direktiv 73/239/EEG.

2. Utan hinder av punkt 1 får medlemsstaterna föreskriva att

- företag som auktoriserats enligt detta direktiv även kan få auktorisation i enlighet med artikel 6 i direktiv 73/239/EEG för sådana risker som anges i bilagan till det direktivet under försäkringsklasserna 1 och 2,
- företag som har auktoriserats enligt artikel 6 i direktiv 73/239/EEG får auktoriseras i enlighet med detta direktiv endast för sådana risker som anges i bilagan till det direktivet under försäkringsklasserna 1 och 2.

3. Om inte annat följer av punkt 6 får företag som avses i punkt 2 och företag som den

- 1 januari 1981 vad gäller företag som har auktoriserats i Grekland,
- 1 januari 1986 vad gäller företag som har auktoriserats i Spanien eller Portugal,
- 1 januari 1995 vad gäller företag som har auktoriserats i Österrike, Finland eller Sverige, och
- 15 mars 1979 vad gäller övriga företag,

samtidigt drev verksamhet som täcks både av detta direktiv och av direktiv 73/239/EEG fortsätta med denna samtidiga verksamhet, under förutsättning att det för varje verksamhetsform upprättas en särskild förvaltning i enlighet med artikel 19 i detta direktiv.

4. Medlemsstaterna får föreskriva att de företag som avses i punkt 2 för hela sin verksamhet skall följa de redovisningsregler som gäller för försäkringsföretag som auktoriserats enligt detta direktiv. I avvaktan på samordning i detta avseende får medlemsstaterna även i fråga om regler om likvidation föreskriva att verksamhet som avser sådana risker som anges under försäkringsklasserna 1 och 2 i bilagan till direktiv 73/239/EEG och som bedrivs av företag som avses i punkt 2 skall följa de regler som gäller för livförsäkringsverksamhet.

5. När ett företag bedriver sådan verksamhet som avses i bilagan till direktiv 73/239/EEG har finansiella, affärsmässiga eller administrativa kopplingar till ett annat försäkringsföretag som bedriver verksamhet som avses i detta direktiv, skall de behöriga myndigheterna i de medlemsstater inom vilkas territorier huvudkontoren för ovannämnda företag är belägna säkerställa att respektive företags redovisning inte förlorar i tydlighet genom avtal mellan företagen eller genom någon åtgärd som skulle kunna påverka fördelningen av kostnader och intäkter.
6. Varje medlemsstat får föreskriva att försäkringsföretag med huvudkontor belägna inom dess territorium, inom en tidsperiod som bestäms av medlemsstaten, skall upphöra med sådan samtidigt bedriven verksamhet som de utövade vid de tidpunkter som anges i punkt 3.
7. Bestämmelserna i denna artikel skall ses över på grundval av en rapport från kommissionen till rådet mot bakgrund av en framtida harmonisering av likvidationsreglerna och i vart fall före den 31 december 1999.

Artikel 19

Särskild förvaltning av livförsäkring och av annan försäkring än livförsäkring

1. Den särskilda förvaltning som avses i artikel 18.3 skall organiseras på sådant sätt att den verksamhet som avses i detta direktiv hålls avskild från den verksamhet som avses i direktiv 73/239/EEG för att
  - respektive intressen för livförsäkringstagare och försäkringstagare till annan försäkring än livförsäkring inte skall åsidosättas och, i synnerhet för att avkastningen av livförsäkring skall komma livförsäkringstagarna till godo på samma sätt som om försäkringsföretaget endast bedrev verksamhet med livförsäkring,
  - de finansiella minimikraven, särskilt när det gäller solvensmarginal, som hänför sig till någon av de två verksamheter som här avses, dvs. en verksamhet enligt detta direktiv respektive en verksamhet enligt direktiv 73/239/EEG, inte belastar den andra verksamheten.

Så länge de finansiella minimikraven är uppfyllda enligt de villkor som anges i första stycket andra strecksatsen, får företaget dock, förutsatt att tillsynsmyndigheten är informerad härom, utnyttja de öppet redovisade posterna i solvensmarginalen som vid tillfället är tillgängliga för den ena eller andra verksamheten.

De behöriga myndigheterna skall granska resultaten av båda verksamheterna för att se till att bestämmelserna i denna punkt uppfylls.

2. a) Räkenskaper skall föras som utvisar hur resultaten för var och en av de två verksamheterna, livförsäkring och annan försäkring än livförsäkring, uppnåtts. För detta ändamål skall alla intäkter (särskilt premier, inbetalningar från återförsäkrare och avkastning av placeringar) och alla kostnader (särskilt försäkringsersättningar, förstärkning av tekniska avsättningar, återförsäkringspremier och driftskostnader för försäkringsrörelsen) särredovisas med hänsyn till deras ursprung. Poster som hänför sig till båda verksamheterna skall föras enligt sådana fördelningsprinciper som godkänts av den behöriga myndigheten.
  - b) Försäkringsföretagen skall på grundval av sin redovisning utarbeta en särredovisning med specifikation av de poster som ingår i var och en av solvensmarginalerna enligt artikel 27 i detta direktiv och artikel 16.1 i direktiv 73/239/EEG.
3. Om en av solvensmarginalerna är otillräcklig, skall de behöriga myndigheterna med avseende på den verksamhetsform det gäller vidta de åtgärder som föreskrivs i respektive direktiv, oavsett resultatet av den andra verksamheten. Trots bestämmelserna i punkt 1 första stycket andra strecksatsen, får bland dessa åtgärder ingå medgivande av överföring från den ena verksamhetsformen till den andra.

Kapitel 2

Bestämmelser om tekniska avsättningar och om tillgångar som skall motsvara dessa

Artikel 20

Bildande av tekniska avsättningar

1. Hemlandet skall föreskriva att varje försäkringsföretag skall skapa tillräckliga tekniska avsättningar, inklusive matematiska avsättningar, i förhållande till företagets hela verksamhet.

Storleken på dessa tekniska avsättningar skall bestämmas enligt följande principer:

- A. i) Storleken på de tekniska avsättningarna avseende livförsäkring skall beräknas efter en tillräckligt försiktig prospektiv försäkringsmatematisk metod med beaktande av alla framtida åtaganden enligt försäkringsvillkoren för varje gällande avtal, inbegripet
- alla garanterade förmåner inklusive garanterade återköpsvärden,
  - återbäringsbelopp som försäkringstagarna, kollektivt eller individuellt, är berättigade till oavsett hur denna återbäring benämns och oavsett om den är förvärvad, deklarerad eller tilldelad,
  - alla optioner försäkringstagarna har rätt till enligt avtalsvillkoren,

- omkostnader inklusive provisioner,

med hänsyn till framtida premieintäkter.

- ii) En retrospektiv metod är tillåten, om det kan visas att därmed beräknade tekniska avsättningar inte blir lägre än enligt en tillräckligt försiktig prospektiv beräkning eller om en prospektiv metod inte är tillämplig för den berörda avtalstypen.
- iii) En försiktig beräkning är inte liktydig med en beräkning på grundval av de värden som anses mest sannolika, utan skall innehålla en tillräcklig marginal för ogynnsamma avvikelser från de relevanta faktorerna.
- iv) Metoden vid beräkning av de tekniska avsättningarna skall inte bara vara försiktig i sig, utan måste vara det även med beaktande av den metod som används vid värdering av de tillgångar som svarar mot dessa avsättningar.
- v) Tekniska avsättningar skall beräknas separat för varje avtal. Lämpliga approximeringar eller genomsnittsbaserade beräkningar tillåts emellertid när det är troligt att de ger ungefär samma resultat som individuella beräkningar. Principen om separat beräkning får inte på något sätt hindra skapandet av ytterligare avsättningar för allmänna risker som inte är individualiserade.
- vi) Om ett avtals återköpsvärde är garanterat skall de matematiska avsättningarna för avtalet vid varje tidpunkt vara minst så stora som det garanterade värdet vid samma tid.

B. Den räntesats som används skall väljas med försiktighet. Den skall bestämmas enligt de regler som fastställs av den behöriga myndigheten i hemlandet med tillämpning av följande principer:

- a) För alla avtal skall den behöriga myndigheten i försäkringsföretagets hemland fastställa en eller flera maximiräntesatser, varvid följande regler skall tillämpas:
  - i) Om avtal innehåller en garanterad räntesats skall den behöriga myndigheten i hemlandet fastställa en enda maximiräntesats. Denna räntesats får variera beroende på i vilken valuta kontraktet har upprättats, under förutsättning att den inte överstiger 60 % av räntesatsen på statsobligationer i den valuta avtalet upprättats i.

Om en medlemsstat, till följd av första stycket andra meningen, beslutar att fastställa en maximiräntesats för avtal upprättade i en annan medlemsstats valuta, skall den först tillfråga den behöriga myndigheten i den medlemsstat i vars valuta avtalet har upprättats.

- ii) Om ett försäkringsföretags tillgångar inte värderats till inköpspriset, får en medlemsstat dock kräva att en eller flera maximiräntesatser beräknas med beaktande av avkastningen på de motsvarande tillgångar företaget vid tillfället har, med avdrag för en försiktighetsmarginal och, i synnerhet i fråga om avtal med periodisk premie, dessutom med beaktande av den förväntade avkastningen på framtida tillgångar. Försiktighetsmarginalen och den eller de maximiräntesatser som tillämpas på den beräknade avkastningen på framtida tillgångar skall fastställas av den behöriga myndigheten i hemlandet.
- b) Fastställandet av en maximiräntesats skall inte innebära att ett försäkringsföretag är skyldigt att tillämpa en räntesats som är så hög.
- c) Hemlandet kan besluta att inte tillämpa a för följande avtalskategorier:
- Fondförsäkringsavtal (unit-linked).
  - Försäkringsavtal med engångspremie för en tid av högst åtta år.
  - Försäkringsavtal utan rätt till återbäring och livränteavtal utan återköpsvärde.

I de fall som avses i första stycket andra och tredje strecksatsen kan genom försiktigt val av räntesats hänsyn tas till den valuta i vilken ett avtal upprättats och till däremot svarande tillgångar som företaget vid tillfället har och, om företagets tillgångar tas upp till marknadsvärde, den förväntade avkastningen på framtida tillgångar.

Den räntesats som används får inte i något fall vara högre än den avkastning som beräknats på tillgångarna i enlighet med de redovisningsregler som gäller i hemlandet, minskad med lämpligt avdrag.

- d) Medlemsstaten skall kräva att ett försäkringsföretag i sin redovisning gör avsättning för att täcka ränteåtaganden gentemot försäkringstagare om den nuvarande eller förväntade avkastningen på företagets tillgångar inte är tillräcklig för att täcka sådana åtaganden.
- e) Kommissionen och medlemsstaternas behöriga myndigheter som så begär skall underrättas om de maximiräntesatser som fastställs enligt a.

- C. De statistiska beräkningselementen och antagandena om omkostnader skall väljas med försiktighet och med beaktande av i vilken stat åtagandet gjorts, vilket slags försäkring det är frågan om och de förvaltningskostnader och provisioner som kan förväntas.
- D. I fråga om försäkringar med rätt till återbäring får i den metod som används för beräkning av tekniska avsättningar hänsyn tas, antingen implicit eller explicit, till framtida återbäringar av varje slag i överensstämmelse med övriga antaganden om den framtida utvecklingen samt den nuvarande metoden för fördelning av återbäring.
- E. Reservering för framtida omkostnader får göras implicit, t.ex. genom att framtida premier beräknas med avdrag för förvaltningskostnader. Den sammanlagda reserveringen, explicit eller implicit, får dock inte vara mindre än vad resultatet av en försiktig bedömning av framtida utgifter skulle ge.

- F. Metoden för beräkning av tekniska avsättningar får inte ändras från år till år på grund av godtyckliga förändringar av metoden eller beräkningsgrunderna och skall vara utformad så att återbäringsmedlen fördelas på ett skäligt sätt under försäkringsavtalens löptid.
2. Försäkringsföretag skall ge allmänheten tillgång till uppgifter om de grunder och metoder som används vid beräkning av de tekniska avsättningarna, inklusive avsättningar för återbäring.
3. Hemlandet skall kräva av varje försäkringsföretag att de tekniska avsättningarna för dess samlade verksamhet täcks av valutamatchande tillgångar i enlighet med artikel 26. I fråga om verksamhet som utövas inom gemenskapen måste dessa tillgångar finnas där. Medlemsstaterna får inte kräva att försäkringsföretagen har sina tillgångar i en viss bestämd medlemsstat. Hemlandet får dock medge lättnader i föreskrifterna om var tillgångarna skall finnas.
4. Om hemlandet medger att de tekniska avsättningarna får täckas av fordringar hos återförsäkringsgivare skall det fastställa den tillåtna procentsatsen. Medlemsstaten får i sådant fall inte framställa krav på var de tillgångar som motsvarar dessa fordringar skall vara lokaliserade.

Artikel 21

Premie för nya försäkringar

Premier för nya försäkringar skall utifrån rimliga försäkringsmatematiska antaganden vara tillräckliga för att försäkringsföretagen skall kunna uppfylla alla sina åtaganden och i synnerhet för att kunna göra tillräckliga tekniska avsättningar.

Vid denna bedömning får hänsyn tas till alla aspekter av ett försäkringsföretags ekonomiska situation. Dock får andra medel än premier och därav härrörande avkastning inte systematiskt och permanent utnyttjas på ett sådant sätt att det på lång sikt kan äventyra företagets soliditet.

Artikel 22

Tillgångar som motsvarar tekniska avsättningar

De tillgångar som motsvarar de tekniska avsättningarna skall vara uppbyggda med hänsyn till arten av den verksamhet som försäkringsföretaget bedriver så att dess investeringar, vilka skall vara diversifierade och ha lämplig spridning, tryggar säkerhet, avkastning och likviditet.

Artikel 23

Tillåtna tillgångsslag

1. Hemlandet får inte godkänna att försäkringsföretag täcker sina tekniska avsättningar med andra slag av tillgångar än följande:

A. Investeringar

- a) skuldförbindelser, obligationer och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument,
- b) utlåning,
- c) aktier och andra andelar med rörlig avkastning,
- d) andelar i företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper och andra investeringsfonder,
- e) mark, byggnader och rättigheter i fast egendom.

B. Fordringar

- f) fordringar på återförsäkrare, inklusive återförsäkrares del av de tekniska avsättningarna,
- g) depositioner och andra fordringar på försäkringsföretag som avgivit återförsäkring,
- h) fordringar på försäkringstagare och förmedlare som härrör från verksamhet med direkt försäkring och återförsäkring,

- i) livförsäkringslån,
- j) skatteåterbäringar,
- k) fordringar på garantifonder.

C. Övrigt

- l) andra materiella anläggningstillgångar än mark och byggnader, värderade efter en betryggande avskrivningsplan,
- m) kassa och banktillgodohavanden i kreditinstitut och andra organ med tillstånd att motta insättningar,
- n) förutbetalda anskaffningskostnader,
- o) upplupna räntor och hyror samt andra upplupna inkomster och förskottsbetalningar,
- p) återgångsrättigheter vid upplåtelse av fast egendom (reversionary interests).

2. När det gäller de försäkringsgivare som uppträder under beteckningen Lloyd's skall bland tillgångsslagen också ingå garantier och remburs utfärdade av kreditinstitut enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG¹ eller av försäkringsföretag samt verifierbara belopp som härrör från livförsäkringsavtal i den utsträckning de ingår i fonder som tillhör medlemmarna.

3. Det faktum att en tillgångspost eller ett tillgångsslag medtagits i punkt 1 skall inte innebära att alla former av tillgångar automatiskt godkänns som täckning för tekniska avsättningar. Hemlandet skall fastställa mer detaljerade regler med villkor för användningen av godtagbara tillgångar. I samband med detta kan hemlandet komma att kräva materiella säkerheter eller garantier, särskilt i fråga om fordringar på återförsäkrare.

Då hemlandet fastställer och tillämpar dessa regler skall det särskilt se till att följande principer iakttas:

- i) Tillgångar som motsvarar tekniska avsättningar skall värderas exklusive varje skuld som härrör ur förvärvet.
- ii) Alla tillgångar skall värderas på ett betryggande sätt med hänsyn till risken för att de inte kan realiseras. I synnerhet får andra materiella anläggningstillgångar än mark och byggnader endast godkännas som täckning för tekniska avsättningar om de är värderade enligt en betryggande avskrivningsplan.

---

¹ EGT L 126, 26.5.2000, s. 1. Direktivet ändrat genom direktiv 2000/28/EG (EGT L 275, 27.10.2000, s. 37).

- iii) Lån – oavsett om de ges till företag, stater eller internationella organisationer, lokala eller regionala myndigheter eller till fysiska personer – får endast godkännas som täckning för tekniska avsättningar om det finns tillräckliga garantier för deras säkerhet, oavsett om garantierna är grundade på låntagarens betalningsförmåga, pantförskrivning, bankgarantier, garantier som lämnats av försäkringsföretag eller andra former av säkerhet.
- iv) Derivatinstrument, såsom optioner, standardiserade terminsavtal (futures) och svappar med anknytning till tillgångar som motsvarar tekniska avsättningar får användas i den utsträckning som de bidrar till att minska investeringsriskerna eller underlättar en effektiv portföljförvaltning. De måste värderas försiktigt och får beaktas vid värderingen av de underliggande tillgångarna.
- v) Överlåtbara värdepapper som inte omsätts på någon reglerad marknad får tillåtas som täckning för tekniska avsättningar endast om de är kortfristigt realiserbara eller utgörs av ägarandelar i kreditinstitut eller försäkringsföretag i den utsträckning som är tillåten enligt artikel 6, eller i investeringsföretag etablerade i en medlemsstat.
- vi) Lån till och fordringar hos tredje part får endast godkännas som täckning för tekniska avsättningar efter avdrag för samtliga eventuella skulder till samma tredje part.
- vii) Värdet av lån och fordringar som godkänns som täckning för tekniska avsättningar måste beräknas med försiktighet med vederbörlig hänsyn till risken för att de inte kan realiseras. I synnerhet får lån till försäkringstagare och förmedlare i samband med direkta försäkringstransaktioner och återförsäkringstransaktioner endast godkännas om de inte har varit förfallna till betalning längre tid än tre månader.

- viii) Om bland tillgångarna ingår någon investering i ett dotterföretag som helt eller delvis förvaltar försäkringsföretagets investeringar för dess räkning, skall hemlandet vid tillämpningen av de regler och principer som fastställs i denna artikel beakta de underliggande tillgångar som innehas av dotterföretaget. Hemlandet kan behandla andra dotterföretags tillgångar på samma sätt.
- ix) Förutbetalda anskaffningskostnader får godkännas som täckning för tekniska avsättningar endast i den utsträckning som detta är förenligt med beräkningen av de matematiska avsättningarna.
4. Utan hinder av punkterna 1, 2 och 3 får hemlandet i undantagsfall, om ett försäkringsföretag begär det och med beaktande av artikel 22, genom ett vederbörligen motiverat beslut tillfälligt acceptera andra kategorier av tillgångar som täckning för tekniska avsättningar.

Artikel 24

Bestämmelser om diversifiering av investeringar

1. I fråga om tillgångar som motsvarar tekniska avsättningar skall hemlandet föreskriva att varje försäkringsföretag högst får investera följande:
- a) 10 % av sina sammanlagda tekniska bruttoavsättningar i en tomt eller en byggnad, eller i en grupp tomter eller byggnader som är belägna så nära varandra att de faktiskt bör betraktas som en investering.

- b) 5 % av sina sammanlagda tekniska bruttoavsättningar i aktier och andra överlåtbara värdepapper som kan jämföras med aktier, obligationer, skuldförbindelser och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument från samma företag eller i lån till samma låntagare, allt sammantaget, dock med undantag av lån till en statlig, regional eller lokal myndighet eller till en internationell organisation i vilken en eller flera medlemsstater är medlemmar. Denna gräns får höjas till 10 % om högst 40 % av företagets tekniska bruttoavsättningar investeras i lån eller värdepapper, varvid mer än 5 % av företagets tillgångar investeras hos var och en av låntagarna och utgivarna.
- c) 5 % av sina sammanlagda tekniska bruttoavsättningar i lån utan säkerhet, varav 1 % för varje enskilt lån utan säkerhet, med undantag av lån till kreditinstitut, försäkringsföretag – i den utsträckning detta är förenligt med artikel 6 – och investeringsföretag som är etablerade i en medlemsstat. Gränserna får höjas till 8 % respektive 2 % genom beslut från fall till fall av den behöriga myndigheten i hemlandet.
- d) 3 % av sina sammanlagda tekniska bruttoavsättningar i kontanta medel.
- e) 10 % av sina sammanlagda tekniska bruttoavsättningar i aktier, andra värdepapper som kan jämföras med aktier och skuldförbindelser som inte omsätts på någon reglerad marknad.

2. Det faktum att någon gräns inte anges i punkt 1 för någon viss kategori av investeringar innebär inte att tillgångar av denna kategori skulle kunna godkännas som täckning för tekniska avsättningar i obegränsad utsträckning. Hemlandet skall fastställa närmare bestämmelser med villkor för användningen av godtagbara tillgångar. Den skall särskilt sörja för att följande principer iakttas då dessa regler fastställs och tillämpas:

- i) Tillgångarna som motsvarar de tekniska avsättningarna skall vara diversifierade och ha en sådan spridning att frihet från ett alltför stort beroende av något särskilt slag av tillgångar eller någon särskild investering eller marknad säkerställs.
- ii) Investeringar som på grund av tillgångens art eller utställarens soliditet innebär en hög risknivå skall begränsas till en betryggande nivå.
- iii) Vid begränsningar av vissa kategorier av tillgångar skall hänsyn tas till hur återförsäkring behandlats vid beräkningen av de tekniska avsättningarna.
- iv) Om bland tillgångarna ingår någon investering i ett dotterföretag som helt eller delvis förvaltar försäkringsföretagets investeringar för dess räkning, skall hemlandet vid tillämpningen av de regler och principer som fastställs i denna artikel beakta de underliggande tillgångar som innehas av dotterföretaget. Hemlandet får behandla andra dotterföretags tillgångar på samma sätt.
- v) Av de tillgångar som täcker de tekniska avsättningarna skall den procentuella andel som utgörs av icke likvida investeringar hållas på en betryggande nivå.
- vi) Om bland företagets tillgångar ingår lån till, eller skuldebrev som utfärdats av, vissa kreditinstitut får hemlandet vid tillämpningen av de regler och principer som fastslås i denna artikel beakta de underliggande tillgångar som dessa kreditinstitut innehar. Detta får dock endast ske om kreditinstitutet har sitt huvudkontor i en medlemsstat, är helägt av denna medlemsstat och/eller lokala myndigheter i denna stat och dess verksamhet, enligt dess stiftelseurkund och bolagsordning, består i att förmedla lån till staten eller lokala myndigheter eller lån som garanteras av dessa eller lån till organ som har nära samband med staten eller med lokala myndigheter.

3. I samband med de närmare bestämmelserna om villkor för användningen av godtagbara tillgångar skall medlemsstaten tillämpa större restriktivitet i fråga om

- lån utan bankgaranti, garanti från försäkringsföretag, säkerhet mot inteckning eller annan form av säkerhet, jämfört med lån med sådan säkerhet,
- fondföretag som inte är samordnade enligt direktiv 85/611/EEG och andra investeringsfonder, jämfört med fondföretag som är samordnade enligt det nämnda direktivet,
- värdepapper som inte omsätts på någon reglerad marknad, jämfört med värdepapper som omsätts på en sådan marknad,
- obligationer, skuldförbindelser och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument som inte utfärdats av stater, lokala eller regionala myndigheter eller företag i zon A, enligt definitionen i direktiv 2000/12/EG, eller som utfärdats av internationella organisationer till vilka inte minst en medlemsstat i gemenskapen är ansluten, jämfört med samma slag av finansiella instrument som utfärdats av de ovannämnda organen.

4. Medlemsstaterna får höja den gräns som fastställs i punkt 1 b till 40 % i fråga om vissa skuldförbindelser som utfärdats av ett kreditinstitut med huvudkontor inom gemenskapen som enligt lag står under särskild offentlig tillsyn i syfte att skydda innehavarna av sådana skuldförbindelser. Särskilt skall de belopp, som härrör från de utfärdade skuldförbindelserna, enligt lag investeras i tillgångar som, under hela giltighetstiden för skuldförbindelserna, kan täcka fordringar som har samband med dessa och som, i händelse av utställarens betalningsoförmåga, prioriteras för återbetalning av kapital och upplupen ränta.

5. Medlemsstaterna får inte föreskriva att försäkringsföretag skall investera i vissa slag av tillgångar.

6. Utan hinder av punkt 1 får hemlandet i undantagsfall, om ett försäkringsföretag begär det och med beaktande av artikel 22, genom ett vederbörligen motiverat beslut tillfälligt acceptera undantag från reglerna i punkt 1 a–1 e.

Artikel 25

Försäkringsavtal knutna till fondföretag eller aktieindex

1. I de fall då förmånerna enligt ett försäkringsavtal är direkt knutna till värdet av andelar i ett fondföretag eller till värdet av tillgångar som ingår i en intern fond som ägs av ett försäkringsföretag, vanligen uppdelad på andelar, skall de tekniska avsättningarna avseende förmånerna så nära som möjligt motsvaras av dessa andelar eller, i de fall där uppdelning på andelar inte har skett, av dessa tillgångar.

2. I de fall då förmånerna enligt ett försäkringsavtal är direkt knutna till ett aktieindex eller till något annat referensvärde än dem som avses i punkt 1, skall de tekniska avsättningarna för sådana förmåner så nära som möjligt motsvaras antingen av de andelar som anses motsvara referensvärdet eller, i det fall uppdelning på andelar inte har skett, av tillgångar med tillräcklig säkerhet och omsättningsbarhet vilka så nära som möjligt motsvarar de tillgångar på vilka referensvärdet är baserat.

3. Artiklarna 22 och 24 skall inte tillämpas på tillgångar som innehas för att svara mot förpliktelser som är direkt knutna till sådana förmåner som avses i punkterna 1 och 2. Hänvisningar till de tekniska avsättningar som nämns i artikel 24 skall avse tekniska avsättningar med undantag för sådana som avser denna typ av förpliktelser.

4. Om de förmåner som avses i punkterna 1 och 2 innefattar en garanterad avkastning på investeringen eller någon annan garanterad förmån, skall motsvarande ytterligare tekniska avsättningar omfattas av reglerna i artiklarna 22, 23 och 24.

Artikel 26

Matchningsregler

1. Vid tillämpning av artiklarna 20.3 och 54 skall medlemsstaterna följa bilaga II fråga om matchningsregler.
2. Denna artikel skall inte tillämpas på åtaganden som avses i artikel 25.

Kapitel 3

Regler om solvensmarginal och garantifond

Artikel 27

Disponibel solvensmarginal

1. Varje medlemsstat skall föreskriva att alla försäkringsföretag som har sitt huvudkontor inom dess territorium vid varje tidpunkt skall ha en tillräcklig disponibel solvensmarginal i förhållande till sin samlade verksamhet, som åtminstone motsvaras av kraven i detta direktiv.

2. Den disponibla solvensmarginalen skall motsvaras av tillgångar i försäkringsföretaget som är fria från alla förutsebara förpliktelser, med avdrag för immateriella värden, inklusive följande:

- a) Det inbetalda aktiekapitalet eller, när det gäller ett ömsesidigt försäkringsföretag, det faktiska garantikapitalet med tillägg för eventuella medlemskonton, förutsatt att samtliga följande kriterier uppfylls:
  - i) I stiftelseurkund och stadgar skall föreskrivas att betalningar från dessa konton till medlemmar endast får ske i den utsträckning detta inte medför att den disponibla solvensmarginalen understiger den föreskrivna nivån eller, efter det att företaget har upplösts, om samtliga andra skulder i företaget har lösts.
  - ii) I stiftelseurkund och stadgar skall föreskrivas att, om sådana betalningar som avses i led i sker av annan anledning än att ett enskilt medlemskap skall upphöra, de behöriga myndigheterna skall underrättas minst en månad i förväg och under denna period kunna förbjuda utbetalningen.
  - iii) De berörda bestämmelserna i stiftelseurkund och stadgar får endast ändras om de behöriga myndigheterna har förklarat sig inte ha några invändningar mot ändringen, vilket dock inte påverkar tillämpningen av de kriterier som anges i leden i och ii.
- b) Reserver (lagstadgade och fria) som inte motsvarar ingångna försäkringsåtaganden.
- c) Vinsten eller förlusten efter avdrag för utdelning.
- d) I den utsträckning som detta medges i nationell lag: de vinstreserver som redovisas i balansräkningen, om dessa kan användas till täckande av förluster och inte har avsatts för utdelning till försäkringstagarna.

Den disponibla solvensmarginalen skall minskas med beloppet för de egna aktier som försäkringsföretaget innehar direkt.

3. Den disponibla solvensmarginalen får också utgöras av följande:
- a) Kumulativt preferensaktiekapital och förlagslånekapital upp till högst 50 % av den lägsta av den disponibla och den föreskrivna solvensmarginalen, varav högst 25 % får bestå av förlagslån eller kumulativa preferensaktier med fast löptid, förutsatt att det finns bindande avtal om att förlagslåne- eller preferensaktiekapitalet, i händelse av att försäkringsföretaget går i konkurs eller likvidation, skall ha prioritet efter alla övriga borgenärers fordringar och inte får betalas ut förrän alla andra vid tillfället utestående skulder har lösts.

För förlagslånekapital gäller dessutom följande villkor:

- i) Endast helt inbetalda medel får beaktas.
- ii) För lån med fast löptid skall den ursprungliga löptiden vara minst fem år. Senast ett år före förfalldatum skall försäkringsföretaget till de behöriga myndigheterna för godkännande lämna en plan för hur den disponibla solvensmarginalen skall kunna behållas på, eller ökas till, den föreskrivna nivån då lånet löper ut, såvida inte den andel av den disponibla solvensmarginalen som motsvaras av lånet gradvis har minskat under minst de senaste fem åren före förfalldatum. De behöriga myndigheterna får tillåta förtidsinlösen av sådana lån, om försäkringsföretaget ansöker om detta och förutsatt att dess disponibla solvensmarginal inte därigenom faller under den föreskrivna nivån.

- iii) Lån utan fast löptid måste ha minst fem års uppsägningstid, med undantag av de fall då de inte längre kan anses ingå i den disponibla solvensmarginalen eller då ett förhandsgodkännande från de behöriga myndigheterna särskilt krävs för förtidsinlösen. I det senare fallet skall försäkringsföretaget underrätta de behöriga myndigheterna senast sex månader före det datum då det avser att göra förtidsinlösen, och företaget skall därvid ange den disponibla solvensmarginalen och den föreskrivna solvensmarginalen, såväl före som efter återbetalningen. De behöriga myndigheterna skall endast godkänna återbetalningen om försäkringsföretagets disponibla solvensmarginal inte därigenom faller under den föreskrivna nivån.
  - iv) I låneavtalet får inte ingå någon klausul om att skulden, under vissa särskilt angivna omständigheter utöver avveckling av försäkringsföretaget, skall förfalla till betalning före de avtalade förfallodagarna.
  - v) Låneavtalet får ändras endast om de behöriga myndigheterna har förklarat sig inte ha några invändningar mot den föreslagna ändringen.
- b) Värdepapper utan fast löptid samt andra instrument, inbegripet andra kumulativa preferensaktier än sådana som avses i led a, upp till 50 % av den lägsta av den disponibla solvensmarginalen och den föreskrivna solvensmarginalen för det sammanlagda beloppet av de värdepapper och förlagslån som avses i led a, om de uppfyller följande villkor:
- i) De får inte återbetalas på innehavarens initiativ eller utan den behöriga myndighetens förhandsgodkännande.

- ii) Utställandeavtalet skall ge försäkringsföretaget möjlighet att uppskjuta räntebetalningar.
- iii) Långgivarens fordran på försäkringsföretaget skall i sin helhet ha förmånsrätt efter samtliga prioriterade borgenärer.
- iv) Handlingarna vid utställandet av värdepapperen måste innehålla bestämmelser om att lånekapital och obetalda räntor får användas till förlusttäckning och möjliggöra för försäkringsföretaget att fortsätta sin verksamhet.
- v) Endast helt inbetalda belopp får beaktas.

4. På försäkringsföretagets ansökan med åtföljande bevis, hos den behöriga myndigheten i hemlandet och med den myndighetens godkännande får den disponibla solvensmarginalen också utgöras av följande:

- a) Fram till och med den 31 december 2009: ett belopp motsvarande 50 % av företagets framtida vinst, men inte mer än 25 % av det belopp som är lägst av den disponibla solvensmarginalen och den föreskrivna solvensmarginalen. Vinstens storlek erhålls genom multiplicering av den uppskattade årsvinsten med en faktor som motsvarar försäkringsavtalens genomsnittliga återstående giltighetstid. Denna faktor får inte överstiga 6. Den uppskattade årsvinsten får inte överstiga det aritmetiska medelvärdet av den uppnådda vinsten under de senaste fem räkenskapsåren i de verksamheter som anges i artikel 2.1.

De behöriga myndigheterna får medge att sådana belopp ingår i den disponibla solvensmarginalen endast

- i) om en aktuariell rapport inlämnas till den behöriga myndigheten med en beräkning av sannolikheten av dessa framtida vinsters uppkomst, och
  - ii) i den mån framtida vinster från dolda nettoreserver enligt c nedan inte redan beaktats.
- b) Om zillmering inte tillämpas eller, om zillmering tillämpas och denna inte uppgår till de tillägg för försäljningskostnader som ingår i premien: skillnaden mellan en ej zillmerad eller delvis zillmerad försäkringsmatematisk avsättning och en försäkringsmatematisk avsättning zillmerad med en faktor som motsvarar det tillägg för försäljningskostnader som ingår i premien. Detta belopp får emellertid inte överstiga 3,5 % av summan av skillnaderna mellan kapitalbeloppen för livförsäkringar och de försäkringsmatematiska avsättningarna för samtliga försäkringsavtal där zillmering är möjlig. Denna skillnad skall minskas med beloppet för varje ej avskrivna anskaffningskostnad som redovisas som tillgång.
- c) Dolda nettoreserver som uppkommit genom värdering av tillgångar, i den mån sådana dolda nettoreserver inte är av exceptionell natur.
- d) Hälften av ännu ej inbetalt aktiekapital eller garantikapital, så snart den inbetalda delen uppgår till 25 % av nämnda kapital, upp till 50 % av den lägsta av den disponibla och den föreskrivna solvensmarginalen.

5. Ändringar av punkterna 2, 3 och 4 i syfte att beakta en utveckling som motiverar tekniska justeringar av de tillgångar som får motsvara den disponibla solvensmarginalen skall antas enligt förfarandet i artikel 65.2.

Artikel 28

Föreskriven solvensmarginal

1. Om inte annat följer av artikel 29 skall den föreskrivna solvensmarginalen bestämmas så som anges i punkterna 2–7 beroende på vilken försäkringsklass som avses:

2. För sådan försäkring som avses i artikel 2.1 a och b, med undantag för försäkring knuten till investeringsfonder, och för sådan verksamhet som avses i artikel 2.3, skall minsta föreskrivna solvensmarginalen motsvara summan av följande två resultat:

a) Första resultatet:

Ett tal som motsvarar 4 % av de försäkringsmatematiska avsättningarna avseende direkt försäkringsverksamhet och mottagen återförsäkring utan avdrag för avgiven återförsäkring skall multipliceras med ett procenttal som för närmast föregående räkenskapsår motsvarar förhållandet mellan de totala försäkringsmatematiska avsättningarna, beräknade efter avdrag för avgiven återförsäkring, och de försäkringsmatematiska avsättningarna brutto. Detta procenttal får dock inte vara mindre än 85 %.

b) Andra resultatet:

För försäkringsavtal, där risksumman inte är negativ, multipliceras ett tal motsvarande 0,3 % av det totala beloppet för sådan risksumma, som försäkringsföretaget iklätt sig ansvar för, med ett procenttal som för närmast föregående räkenskapsår motsvarar förhållandet mellan det totala beloppet för den risksumma som företaget förblir ansvarigt för efter avgiven återförsäkring och retrocession, och det totala beloppet för risksumman. Detta procenttal får dock inte vara mindre än 50 %.

När det gäller temporär dödsfallsförsäkring med en längsta löptid av tre år skall denna multiplikationsfaktor vara 0,1 %. För sådana försäkringar med en löptid på mer än tre år men högst fem år skall denna faktor vara 0,15 %.

3. När det gäller sådan tilläggsförsäkring som avses i artikel 2.1 c skall den föreskrivna solvensmarginalen motsvara den föreskrivna solvensmarginalen för skadeförsäkringsföretag som föreskrivs i artikel 16a i direktiv 73/239/EEG, varvid artikel 17 i det direktivet inte skall tillämpas.

4. För det slag av permanent, icke uppsägbar, sjukförsäkring som avses i artikel 2.1 d skall den föreskrivna solvensmarginalen motsvara

a) 4 % av de försäkringsmatematiska avsättningarna, beräknade i enlighet med punkt 2 a i denna artikel, samt

b) den föreskrivna solvensmarginalen för skadeförsäkringsföretag som föreskrivs i artikel 16a i direktiv 73/239/EEG, varvid artikel 17 i det direktivet inte skall tillämpas. Villkoret i artikel 16a.6 b i det direktivet om att avsättningar skall göras för stigande ålder kan emellertid ersättas med kravet att rörelsen skall vara gruppbaserad.

5. För sådan verksamhet som avses i artikel 2.2 b ("capital redemption") skall den minsta föreskrivna solvensmarginalen motsvara 4 % av de försäkringsmatematiska avsättningarna enligt punkt 2 a i denna artikel.

6. För tontiner som avses i artikel 2.2 a skall den föreskrivna solvensmarginalen motsvara 1 % av tillgångarna.

7. För försäkring som avses i artikel 2.1 a och b och som är knuten till investeringsfonder samt för sådan verksamhet som avses i artikel 2.2 c, d och e skall den föreskrivna solvensmarginalen motsvara summan av följande:

a) 4 % av de tekniska avsättningarna enligt beräkning i punkt 2 a i denna artikel, i den utsträckning försäkringsföretaget påtar sig en placeringsrisk.

b) 1 % av de tekniska avsättningarna enligt beräkning i punkt 2 a i denna artikel, i den utsträckning företaget inte påtar sig någon placeringsrisk, men det belopp som avsatts till täckande av driftskostnaderna fastställts för en period som överstiger fem år.

- c) 25 % av de driftskostnader som netto kan hänföras till sådan rörelse för det senaste räkenskapsåret, i den utsträckning försäkringsföretaget inte påtar sig någon placeringsrisk, och det belopp som avsatts till täckande av driftskostnaderna inte fastställts för en period som överstiger fem år.
- d) 0,3 % av risksumman beräknad enligt punkt 2 b i denna artikel, i den utsträckning försäkringsföretaget försäkrar dödsfallsrisk.

Artikel 29

Garantifond

1. En tredjedel av den föreskrivna solvensmarginalen, fastställd enligt artikel 28, skall utgöra garantifonden. Den skall bestå av sådana poster som anges i artikel 27.2, 27.3 och, efter godkännande av de behöriga myndigheterna i hemlandet, 27.4 c.
2. Garantifonden skall uppgå till minst 3 miljoner euro.

Varje medlemsstat får föreskriva att den minsta garantifonden får nedsättas med en fjärdedel när det gäller ömsesidiga och liknande institut samt tontiner.

Artikel 30

Översyn av garantifondens belopp

1. Det belopp i euro som fastställs i artikel 29.2 skall ses över årligen med början den 20 september 2003, så att det avspeglar förändringar i det europeiska konsumentprisindexet för samtliga medlemsstater som offentliggörs av Eurostat.

Beloppet skall justeras automatiskt genom att grundbeloppet i euro höjs med den procentuella förändringen av index för perioden mellan den 20 mars 2002 och tidpunkten för den senaste översynen och rundas av uppåt till närmaste 100 000-tal euro.

Om förändringen i procent sedan förra justeringen är mindre än 5 % skall ingen justering göras.

2. Kommissionen skall årligen underrätta Europaparlamentet och rådet om översynen och det justerade belopp som avses i punkt 1.

Artikel 31

Tillgångar som inte används för att täcka tekniska avsättningar

1. Medlemsstaterna får inte fastställa några regler för valet av tillgångar som inte ingår i de tekniska avsättningar som avses i artikel 20.

2. Om inte annat följer av bestämmelserna i artiklarna 20.3, 37.1, 37.2, 37.3, 37.5 och 39.1 andra stycket, får medlemsstaterna inte begränsa försäkringsföretagets fria förfogande över de tillgångar, vare sig de är fast eller lös egendom, som ingår i auktoriserade försäkringsföretags tillgångar.

3. Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 får inte utgöra hinder för sådana åtgärder som medlemsstaterna är berättigade att vidta i egenskap av ägare till eller delägare i försäkringsföretag, förutsatt att de försäkrades intressen tillgodoses.

Kapitel 4

Avtalsrätt och försäkringsvillkor

Artikel 32

Tillämplig lag

1. På sådana avtal som rör verksamheter som avses i detta direktiv, skall lagen i medlemsstaten för åtagandet tillämpas. Där denna lag så medger, har dock parterna frihet att välja ett annat lands lag.

2. När försäkringstagaren är en fysisk person som är stadigvarande bosatt i en annan medlemsstat än den där han är medborgare, får parterna välja lagen i den medlemsstat där han är medborgare.

3. Om en stat består av flera territoriella enheter, som var och en har sin egen avtalsrättsliga lagstiftning, skall varje sådan enhet anses som ett land vid bestämmandet av den lag som skall tillämpas enligt detta direktiv.

En medlemsstat, i vilken olika territoriella enheter inte har samma avtalsrättsliga lagstiftning, behöver inte tillämpa bestämmelserna i detta direktiv i de fall sådana enheters lagar står i strid med varandra.

4. Ingenting i denna artikel skall begränsa tillämpning av tvingande lag i domstolslandet, oavsett vilken lag som i övrigt är tillämplig på avtalet.

Om det är föreskrivet i en viss medlemsstats lag, får tvingande lagregler i medlemsstaten för åtagandet tillämpas, om och i den utsträckning sådana regler enligt denna stats lag skall tillämpas, oavsett vilken lag som gäller för avtalet.

5. Om inte annat följer av punkterna 1–4 skall medlemsstaterna på försäkringsavtal som avses i detta direktiv tillämpa sina allmänna regler inom området för internationell privaträtt, tillämpliga på avtalsrättsliga förhållanden.

Artikel 33

Det allmänna bästa

Medlemsstaten för åtagandet får inte hindra en försäkringstagare från att teckna ett avtal med ett försäkringsföretag som auktoriserats på de villkor som anges i artikel 4 om detta avtal inte strider mot rättsregler till skydd för det allmänna bästa i medlemsstaten för åtagandet.

Artikel 34

Regler om försäkringsvillkor och premietariffer

Medlemsstaterna får inte anta bestämmelser om krav på förhandsgodkännande av eller regelbundna underrättelser om allmänna och särskilda försäkringsvillkor, premietariffer, tekniska grunder som särskilt använts för beräkning av premietariffer och tekniska avsättningar, eller formulär och andra tryckta handlingar som försäkringsföretaget avser att använda i sina mellanhavanden med försäkringstagarna.

Utan hinder av första stycket, och uteslutande i syfte att kontrollera efterlevnaden av nationella bestämmelser rörande försäkringsmatematiska principer, får hemlandet kräva regelmässig underrättelse om de tekniska grunder som använts vid beräkning av premietariffer och tekniska avsättningar, så länge detta krav inte utgör en förutsättning för att försäkringsföretaget skall få bedriva sin verksamhet.

Senast den 1 juli 1999 skall kommissionen till rådet överlämna en rapport om genomförandet av dessa bestämmelser.

Artikel 35

Uppsägningstid

1. Varje medlemsstat skall föreskriva att en försäkringstagare som ingår ett individuellt livförsäkringsavtal skall kunna säga upp avtalet inom en tid mellan 14 och 30 dagar från den dag han informerades om att avtal har kommit till stånd.

Försäkringstagarens uppsägning skall innebära att han befrias från alla från avtalet härrörande framtida förpliktelser.

Andra rättsverkningar av och förutsättningar för uppsägning skall bestämmas genom den lag som enligt definitionen i artikel 32 skall tillämpas på avtalet, i synnerhet såvitt avser det sätt på vilket försäkringstagaren skall informeras om att avtal har kommit till stånd.

2. Medlemsstaterna behöver inte tillämpa punkt 1 på avtal med en giltighetstid om sex månader eller mindre och inte heller i fall då försäkringstagaren, på grund av sin ställning eller på grund av de omständigheter under vilka avtalet ingåtts inte är i behov av detta särskilda skydd.

Medlemsstaterna skall i sina regler särskilt ange i vilka fall punkt 1 inte skall tillämpas.

Artikel 36

Information till försäkringstagare

1. Innan ett försäkringsavtal ingås skall minst den information som förtecknats i punkt A i bilaga III lämnas till försäkringstagaren.
2. Försäkringstagaren skall under hela avtalstiden hållas informerad om ändringar ifråga om information förtecknad i punkt B i bilaga III.
3. Den medlemsstat i vilken åtagandet gjorts, kan kräva av försäkringsföretagen att de lämnar information utöver den som förtecknats i bilaga III endast om det är nödvändigt för att försäkringstagaren rätt skall förstå de väsentliga delarna av åtagandet.
4. Närmare regler för genomförandet av denna artikel och bilaga III skall fastställas av den medlemsstat där åtagandet har gjorts.

Kapitel 5

Försäkringsföretag som befinner sig i svårigheter eller som inte uppfyller gällande regler

Artikel 37

Försäkringsföretag som befinner sig i svårigheter

1. Om ett försäkringsföretag inte följer bestämmelserna i artikel 20 får den behöriga myndigheten i dess hemland, efter att ha underrättat de behöriga myndigheterna i de medlemsstater där åtagandet skett om sin avsikt, förbjuda företaget att fritt förfoga över sina tillgångar.
2. I syfte att återställa finansiell stabilitet i ett försäkringsföretag, vars solvensmarginal underskrider det minimum som föreskrivs i artikel 28, skall den behöriga myndigheten i hemlandet kräva att företaget för godkännande av myndigheten framlägger en plan för hur en sund finansiell ställning skall återställas.

I undantagsfall får den behöriga myndigheten, när den bedömer att försäkringsföretagets finansiella ställning kommer att ytterligare försämrats, även begränsa försäkringsföretagets rätt eller helt förbjuda försäkringsföretaget att fritt förfoga över sina tillgångar. Myndigheten skall därvid underrätta de behöriga myndigheterna i de andra medlemsstater inom vilkas territorier försäkringsföretaget bedriver verksamhet om alla åtgärder den har vidtagit, varpå dessa myndigheter på den första medlemsstatens begäran skall vidta samma åtgärder.

3. Om försäkringsföretagets solvensmarginal går under den garantifond som anges i artikel 29, skall den behöriga myndigheten i hemlandet begära att försäkringsföretaget överlämnar en plan avseende kortfristig finansiering till myndigheten för godkännande.

Myndigheten får vidare inskränka försäkringsföretagets rätt, eller helt förbjuda företaget, att fritt förfoga över sina tillgångar. Myndigheten skall i sådana fall underrätta de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater inom vilkas territorier försäkringsföretaget bedriver verksamhet om detta, varpå dessa myndigheter på den förstnämnda myndighetens begäran skall vidta samma åtgärder.

4. De behöriga myndigheterna får dessutom vidta alla åtgärder som behövs för att säkerställa de försäkrades intressen i de situationer som anges i punkterna 1–3.

5. Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga enligt dess nationella lagstiftning för att kunna förbjuda försäkringsföretag att fritt förfoga över tillgångar som är belägna inom dess territorium om försäkringsföretagets hemland begär detta i de fall som anges i punkterna 1–3, och hemlandet skall i sådana fall ange vilka tillgångar som skall omfattas av åtgärderna.

Artikel 38

Finansiell saneringsplan

1. Medlemsstaterna skall se till att de behöriga myndigheterna har tillräckliga befogenheter för att kunna kräva en finansiell saneringsplan för försäkringsföretag, om dessa myndigheter bedömer att försäkringstagarnas rättigheter hotas. En sådan finansiell saneringsplan måste åtminstone innehålla uppgifter eller bevis för de kommande tre räkenskapsåren av följande slag:

- a) Uppskattade driftskostnader, särskilt löpande allmänna omkostnader och provisioner.
- b) En detaljerad prognos över intäkter och kostnader avseende direkt försäkring samt mottagen och avgiven återförsäkring.

- c) Prognostiserad balansräkning.
- d) En uppskattning av storleken på de medel som är avsedda att täcka försäkringsåtaganden och föreskriven solvensmarginal.
- e) Företagets allmänna policy i fråga om återförsäkring.

2. Om försäkringstagarnas rättigheter är hotade på grund av att försäkringsföretagets ekonomiska ställning försämras, skall medlemsstaterna se till att de behöriga myndigheterna har befogenhet att kräva att ett försäkringsföretag skall ha en högre föreskriven solvensmarginal för att säkerställa att det kan uppfylla solvenskraven inom den närmaste tiden. Nivån på denna högre föreskrivna solvensmarginal skall fastställas utifrån en sådan finansiell saneringsplan som avses i punkt 1.

3. Medlemsstaterna skall se till att de behöriga myndigheterna har befogenhet att justera ned värdena av alla poster som kan ingå i den disponibla solvensmarginalen, i synnerhet i de fall där dessa posters marknadsvärde har förändrats i betydande utsträckning sedan utgången av föregående räkenskapsår.

4. Medlemsstaterna skall se till att de behöriga myndigheterna har befogenhet att minska nedsättningen, på grundval av återförsäkring, av den solvensmarginal som fastställts i enlighet med artikel 28, om

- a) återförsäkringsavtalen har ändrats eller försämrats i betydande utsträckning sedan föregående räkenskapsår, eller
- b) det inte finns någon, eller bara en obetydlig, risköverföring i kontrakten för återförsäkring.

5. Om de behöriga myndigheterna krävt en finansiell saneringsplan för försäkringsföretaget i enlighet med punkt 1 skall de inte utfärda intyg i enlighet med artikel 14.1, artikel 40.3 andra stycket och artikel 42.1a, så länge de anser att försäkringstagarnas rättigheter är hotade enligt vad som avses i punkt 1.

Artikel 39

Återkallelse av auktorisation

- 1. Den auktorisation som ett försäkringsföretag beviljats av den behöriga myndigheten i sitt hemland, kan återkallas av samma myndighet om företaget
  - a) inte utnyttjar auktorisationen inom tolv månader, uttryckligen avstår från den eller upphör att driva verksamhet under längre tid än sex månader, såvida inte den berörda medlemsstaten har utfärdat bestämmelser om att auktorisationen i sådana fall automatiskt upphör,

- b) inte längre uppfyller villkoren för etablering,
- c) inte inom föreskriven tid kunnat vidta de åtgärder som angivits i en sådan rekonstruktions- eller finansieringsplan som avses i artikel 37,
- d) allvarligt åsidosätter de förpliktelser företaget har enligt de bestämmelser det omfattas av.

När en auktorisation återkallas eller upphör, skall den behöriga myndigheten i försäkringsföretagets hemland anmäla detta till de behöriga myndigheterna i de övriga medlemsstaterna, vilka skall vidta lämpliga åtgärder för att hindra företaget från att påbörja en ny verksamhet inom deras territorier med stöd av reglerna om etableringsfrihet eller frihet att tillhandahålla tjänster. Den behöriga myndigheten i hemlandet skall i samarbete med de övriga myndigheterna vidta alla åtgärder som behövs för att säkerställa de försäkrades intressen och i synnerhet inskränka försäkringsföretagets rätt att fritt förfoga över sina tillgångar enligt artikel 37.1, 37.2 andra stycket och 37.3 andra stycket.

2. Varje beslut att återkalla en auktorisation skall åtföljas av noggranna uppgifter om skälen härför och det berörda försäkringsföretaget skall underrättas om beslutet.

AVDELNING IV

BESTÄMMELSER OM ETABLERINGSFRIHET OCH FRIHET ATT TILLHANDAHÅLLA TJÄNSTER

Artikel 40

Villkor för etablering av filial

1. Ett försäkringsföretag som önskar etablera en filial inom en annan medlemsstats territorium skall underrätta hemlandets behöriga myndigheter därom.
2. Medlemsstaterna skall föreskriva skyldighet för varje försäkringsföretag som önskar etablera en filial inom en annan medlemsstats territorium till underrättelse enligt punkt 1 samt att lämna uppgifter om följande:
  - a) Den medlemsstat inom vars territorium etableringen avses ske.
  - b) En verksamhetsplan som bl.a. anger filialens tilltänkta affärsverksamhet och organisationsstruktur.
  - c) Den adress i filialstaten där handlingar skall finnas tillgängliga och till vilken handlingar kan sändas och som också skall vara den adress till vilken samtliga meddelanden till det befullmäktigade ombudet skall sändas.

d) Namn på filialens befullmäktigade ombud som skall ha tillräckliga befogenheter att ingå rättshandlingar som binder försäkringsföretaget i förhållande till tredje part och för att företräda det inför myndigheter och domstolar i filialstaten. Vad gäller Lloyd's får i händelse av tvist i filialstaten på grund av ingångna förpliktelser de försäkrade inte behandlas mindre gynnsamt än om tvisten hade förts mot företag av sedvanligt slag. Ombudet skall därför ha sådana befogenheter att talan skall kunna väckas mot honom och att han skall kunna ingå bindande rättshandlingar för försäkringsgivarna i Lloyd's.

3. I andra fall än då de behöriga myndigheterna i hemlandet har anledning att ifrågasätta försäkringsföretagets anseende, administrativa struktur eller finansiella situation eller hyser tvivel om företagsledningens eller det befullmäktigade ombudets personliga lämplighet och yrkesmässiga kvalifikationer och erfarenheter i samband med den planerade verksamheten, skall de inom tre månader från mottagandet av underrättelse enligt punkt 2 översända den erhållna informationen till filialstatens behöriga myndighet och underrätta det berörda företaget om detta.

De behöriga myndigheterna i hemlandet skall även intyga att försäkringsföretaget har en minsta solvensmarginal, beräknad enligt artiklarna 28 och 29.

I fall då de behöriga myndigheterna i hemlandet vägrar att sända den i punkt 2 omnämnda informationen till de behöriga myndigheterna i filialstaten skall skälen härför lämnas till det berörda försäkringsföretaget inom tre månader från det att fullständig information föreligger. En vägran eller underlåtenhet att överlämna information skall kunna bli föremål för domstolsprövning i hemlandet.

4. Innan ett försäkringsföretags filial inleder sin verksamhet skall de behöriga myndigheterna i filialstaten inom två månader från det att de mottagit underrättelse enligt punkt 3 i tillämpliga fall underrätta den behöriga myndigheten i hemlandet om de villkor som, med hänsyn till det allmänna bästa, gäller för verksamhet i filialstaten.

5. Efter underrättelse från de behöriga myndigheterna i filialstaten eller, sedan den frist som avses i punkt 4 löpt ut utan att någon underrättelse mottagits, får filialen etableras och inleda sin verksamhet.

6. Om förändring sker i något av de avseenden som uppgivits enligt punkt 2 b–2 d skall försäkringsföretaget lämna skriftligt besked till de behöriga myndigheterna i hemlandet och i filialstaten minst en månad innan ändringen företas så att de behöriga myndigheterna i hemlandet och i filialstaten kan fullgöra sina uppgifter enligt punkterna 3 och 4.

Artikel 41

Frihet att tillhandahålla tjänster: Förhandsanmälan till hemlandet

Ett försäkringsföretag som första gången önskar utnyttja rätten att, inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster, driva verksamhet i en eller flera medlemsstater skall dessförinnan anmäla detta till de behöriga myndigheterna i hemlandet och därvid ange vilka slag av åtaganden det avser att försäkra.

Artikel 42

Frihet att tillhandahålla tjänster: Anmälan från hemlandet

1. Inom en månad efter den anmälan som avses i artikel 41 skall de behöriga myndigheterna i hemlandet till den eller de medlemsstater inom vilkas territorier försäkringsföretaget avser att driva verksamhet inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster överlämna följande:

- a) Ett intyg om att försäkringsföretaget har en minsta solvensmarginal, beräknad enligt artiklarna 28 och 29.
- b) De försäkringsklasser försäkringsföretaget har auktoriserats att erbjuda.
- c) De slag av åtaganden som försäkringsföretaget avser att försäkra i den medlemsstat där tjänsterna utförs.

De skall samtidigt underrätta det berörda försäkringsföretaget om detta.

2. Om de behöriga myndigheterna i hemlandet inte överlämnar i punkt 1 omnämnd information inom fastställd tid skall de inom samma tidsperiod meddela skälen för sin vägran till försäkringsföretaget. En vägran skall kunna bli föremål för domstolsprövning i hemlandet.

3. Försäkringsföretaget får påbörja verksamheten det datum då det enligt intyg mottog den i punkt 1 första stycket omnämnda informationen.

Artikel 43

Frihet att tillhandahålla tjänster: Ändringar av åtaganden

Varje ändring som ett försäkringsföretag avser att göra av de uppgifter som avses i artikel 41 skall följa det förfarande som föreskrivs i artiklarna 41 och 42.

Artikel 44

Språk

De behöriga myndigheterna i filialstaten eller i den medlemsstat där tjänsterna utförs får föreskriva att de upplysningar de enligt detta direktiv har rätt att begära beträffande den verksamhet som försäkringsföretag bedriver inom deras territorier skall lämnas på det officiella språket, eller de officiella språken, i den berörda medlemsstaten.

Artikel 45

Regler om försäkringsvillkor och premietariffer

Filialstaten eller den medlemsstat där tjänsterna utförs får inte anta bestämmelser om krav på förhandsgodkännande av eller regelbundna underrättelser om allmänna och särskilda försäkringsvillkor, premietariffer, tekniska grunder som särskilt använts för beräkning av premietariffer och tekniska avsättningar, eller formulär och andra tryckta handlingar som försäkringsföretaget avser att använda i sina mellanhavanden med försäkringstagarna. För att kontrollera överensstämmelsen med nationell lagstiftning rörande försäkringsavtal får de av försäkringsföretag som avser att bedriva försäkringsverksamhet inom deras territorier med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster, endast i enstaka fall kräva underrättelse av dessa försäkringsvillkor och andra tryckta handlingar, så länge detta krav inte utgör en förutsättning för att försäkringsföretaget skall få bedriva sin verksamhet.

Artikel 46

Försäkringsföretag som inte följer rättsreglerna

1. Varje försäkringsföretag som utövar verksamhet med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster skall till de behöriga myndigheterna i filialstaten och/eller i den medlemsstat där tjänsterna utförs överlämna alla handlingar som begärs från försäkringsföretaget vid tillämpning av denna artikel, i den utsträckning även försäkringsföretag med huvudkontor i dessa medlemsstater har sådana skyldigheter.
2. Om de behöriga myndigheterna i en medlemsstat konstaterar att ett försäkringsföretag som har filial där, eller utövar verksamhet med stöd av friheten att tillhandahålla tjänster inom statens territorium, inte följer de rättsregler det omfattas av i denna stat, skall myndigheterna anmoda försäkringsföretaget att vidta rättelse.
3. Om försäkringsföretaget i fråga underlåter att vidta de begärda åtgärderna, skall de behöriga myndigheterna i medlemsstaten i fråga underrätta de behöriga myndigheterna i hemlandet om detta. Dessa skall snarast vidta alla åtgärder som behövs för att försäkringsföretaget skall åstadkomma rättelse av missförhållandet. De behöriga myndigheterna i medlemsstaten i fråga skall underrättas om arten av sådana åtgärder.

4. Om försäkringsföretaget fortsätter att överträda rättsregler som gäller i medlemsstaten i fråga, trots de åtgärder som hemlandet vidtagit eller till följd av att dessa åtgärder har visat sig otillräckliga eller inte har vidtagits i den medlemsstat det gäller, får denna medlemsstat, efter att ha underrättat de behöriga myndigheterna i hemlandet, vidta de åtgärder som behövs för att hindra eller ingripa mot fortsatta oegentligheter, däribland, om det oundgängligen krävs, förbjuda företaget att ingå ytterligare försäkringsavtal inom dess territorium. Medlemsstaterna skall se till att delgivning kan ske inom deras territorier av sådana rättsliga handlingar som är nödvändiga för dessa åtgärder mot försäkringsföretag.
5. Punkterna 2, 3 och 4 skall inte inverka på de berörda medlemsstaternas extraordinära befogenheter att vidta lämpliga åtgärder för att förhindra eller ingripa mot oegentligheter inom deras territorier. Detta innebär också möjlighet att förhindra att försäkringsföretag ingår nya försäkringsavtal inom berörda staters territorium.
6. Punkterna 2, 3 och 4 skall inte inverka på medlemsstaternas rätt att ingripa mot överträdelser som begåtts inom deras territorier.
7. Om det försäkringsföretag som har begått överträdelsen har ett driftsställe eller innehar egendom i den berörda medlemsstaten får de behöriga myndigheterna i den staten enligt nationell lagstiftning tillämpa de administrativa påföljder i form av tvångsmedel mot driftsstället eller egendomen som är föreskrivna för överträdelsen.

8. Varje åtgärd som vidtas enligt punkterna 3–7 och som innefattar ingripande mot eller begränsningar i utövandet av försäkringsverksamheten skall vara välgrundad och meddelas det berörda försäkringsföretaget.

9. Vartannat år skall kommissionen till Försäkringskommittén överlämna en rapport med en sammanställning av det antal och de olika typer av fall i varje medlemsstat där tillstånd förvägrats enligt artikel 40 eller 42, eller där åtgärder vidtagits enligt punkt 4 i denna artikel. Medlemsstaterna skall samarbeta med kommissionen genom att förse den med den information som krävs för rapporten.

Artikel 47

Marknadsföring

Detta direktiv medför inte något hinder för försäkringsföretag med huvudkontor i andra medlemsstater att med alla tillgängliga media marknadsföra sina tjänster i filialstaten eller i den medlemsstat där tjänsterna utförs, med iakttagande av eventuella regler för formen och innehållet i sådan marknadsföring som antagits till skydd för det allmänna bästa.

Artikel 48

Likvidation

Om ett försäkringsföretag träder i likvidation skall de förpliktelser som följer av avtal som tecknats genom en filial eller inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster inte behandlas annorlunda än de förpliktelser som följer av företagets övriga försäkringsavtal utan hänsyn till de försäkrades och förmånstagarnas nationalitet.

Artikel 49

Statistik om gränsöverskridande verksamhet

Varje försäkringsföretag skall, uppdelat på verksamhet som bedrivs med stöd av etableringsfriheten och verksamhet som bedrivs inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster, underrätta den behöriga myndigheten i sitt hemland om premiebelopp, utan avdrag för återförsäkring, angivna per medlemsstat och för varje försäkringsklass, I–IX, såsom de definierats i bilaga I.

Den behöriga myndigheten i hemlandet skall inom rimlig tid vidarebefordra en sammanställning av dessa uppgifter till varje berörd medlemsstats behöriga myndighet, som begär detta.

Artikel 50

Skatter på premier

1. Utan att det påverkar tillämpningen av senare harmonisering skall, beträffande alla försäkringsavtal, uttag av indirekta skatter och skattelikhande avgifter på försäkringspremier kunna ske endast i den medlemsstat där ett åtagande gjorts, och även, såvitt avser Spanien, uttag av sådana tilläggsavgifter som i lag föreskrivs till förmån för det spanska "Consortio de Compensación de Seguros" för uppfyllandet av dess uppgifter i samband med ersättning för förluster som uppkommer vid extraordinära händelser i den medlemsstaten.
2. Den lag som enligt artikel 32 är tillämplig på avtalet skall inte inverka på den tillämpliga ordningen för skatter och avgifter.
3. I avvaktan på kommande harmonisering skall varje medlemsstat, med avseende på de försäkringsföretag som gör åtaganden inom dess territorium, tillämpa egna nationella bestämmelser såvitt gäller åtgärder för att säkerställa uppbörd av sådana indirekta skatter och skattelikhande avgifter som skall betalas i enlighet med punkt 1.

AVDELNING V

REGLER FÖR INOM GEMENSKAPEN ETABLERADE AGENTURER ELLER FILIALER TILL FÖRETAG MED HUVUDKONTOR UTANFÖR GEMENSKAPEN

Artikel 51

Principer och villkor för auktorisation

1. Varje medlemsstat skall föreskriva auktorisation för företag vars huvudkontor är beläget utanför gemenskapen och som vill driva sådan verksamhet som avses i artikel 2.
2. En medlemsstat får bevilja auktorisation om företaget uppfyller minst följande villkor:
  - a) Det har rätt enligt sitt eget lands lag att utöva försäkringsverksamhet som sägs i artikel 2.
  - b) Det etablerar en agentur eller en filial inom medlemsstatens territorium.
  - c) Det förbinder sig att på den plats där agenturen eller filialen är belägen föra till verksamheten hänförliga räkenskaper samt att där förvara alla handlingar som hör till verksamheten.
  - d) Det utser ett ombud som skall godkännas av behöriga myndigheter.

- e) Det innehar tillgångar i den stat där verksamheten bedrivs av en storlek som motsvarar minst hälften av det i artikel 29.2 första stycket föreskrivna minimibeloppet för garantifonden och deponerar en fjärdedel av detta minimibelopp som säkerhet.
  - f) Det förbinder sig att hålla en solvensmarginal som motsvarar kraven i artikel 55.
  - g) Det företer en verksamhetsplan i enlighet med bestämmelserna i punkt 3.
3. En sådan verksamhetsplan som avses i punkt 2 g för en agentur eller filial skall innehålla uppgifter eller dokumentation om
- a) de slag av åtaganden som företaget avser att försäkra,
  - b) grundprinciperna för återförsäkring,
  - c) företagets solvensmarginal och garantifond enligt artikel 55,
  - d) uppskattade kostnader för uppbyggnaden av administration och övriga nödvändiga företagsfunktioner samt för ändamålet avsatta medel,

samt, därutöver, beträffande de tre första räkenskapsåren,

- e) en plan med detaljerade uppskattningar av intäkter och kostnader avseende direkt försäkring, mottagen och avgiven återförsäkring,
- f) en prognos för balansräkning,
- g) uppskattade finansiella medel avsedda att täcka försäkringsåtaganden och solvensmarginal.

4. En medlemsstat får kräva regelbunden underrättelse om de tekniska grunderna som använts vid beräkning av premietariffer och tekniska avsättningar, så länge detta krav inte utgör en förutsättning för att försäkringsföretaget skall få bedriva sin verksamhet.

Artikel 52

Regler för filialer till företag hemmahörande i tredje land

- 1. a) Om inte annat följer av vad som föreskrivs i b får agenturer och filialer som avses i denna avdelning inte samtidigt inom en viss medlemsstat bedriva sådan verksamhet som anges i bilagan till direktiv 73/239/EEG och sådan verksamhet som omfattas av detta direktiv.

- b) Om inte annat följer av vad som föreskrivs i c får medlemsstaterna bestämma att de agenturer och filialer som avses i denna avdelning och som vid relevant tidpunkt enligt artikel 18.3 samtidigt bedrev båda verksamheterna i en medlemsstat får fortsätta med detta, förutsatt att det för varje verksamhet upprättas en särskild förvaltning i enlighet med artikel 19.
- c) Varje medlemsstat som med stöd av artikel 18.6 föreskriver att försäkringsföretag etablerade inom dess territorium skall upphöra att samtidigt bedriva de verksamheter inom vilka de var verksamma vid relevant tidpunkt enligt artikel 18.3, skall ställa detta krav även på agenturer och filialer som avses i denna avdelning och som är etablerade inom dess territorium och samtidigt bedriver båda verksamheterna där.
- d) Medlemsstaterna får föreskriva att de agenturer och filialer som avses i denna avdelning och vars huvudkontor samtidigt bedriver båda verksamheterna, och som vid de tidpunkter som anges i artikel 18.3 i en medlemsstat enbart bedrev sådan verksamhet som omfattas av detta direktiv, får fortsätta med sin verksamhet där. Om företaget önskar bedriva sådan verksamhet som anges i direktiv 73/239/EEG inom samma territorium, får det endast genom ett dotterföretag bedriva den verksamhet som avses i detta direktiv.

2. Artiklarna 13 och 37 skall också tillämpas på agenturer och filialer som avses i denna avdelning.

Vid tillämpning av artikel 37 skall den behöriga myndighet som övervakar den samlade soliditeten för agenturer eller filialer ges samma ställning som den behöriga myndigheten i den medlemsstat där huvudkontoret är beläget.

3. Om den i artikel 56.2 nämnda myndigheten återkallar en auktorisation, skall myndigheten anmäla detta till de behöriga myndigheterna i de övriga medlemsstater där företaget bedriver verksamhet, varpå dessa skall vidta de åtgärder som behövs. Om skälet till att återkalla auktorisationen är att solvensmarginalen beräknad enligt artikel 56.1 a är otillräcklig, skall de behöriga myndigheterna i de andra berörda medlemsstaterna också återkalla sina auktorisationer.

Artikel 53

Överlåtelse av försäkringsbestånd

1. Varje medlemsstat skall, på de villkor som fastställs i den nationella lagstiftningen, tillåta att agenturer och filialer, som upprättats inom dess territorium och som omfattas av denna avdelning, helt eller delvis överlåter sina bestånd av försäkringsavtal till acceptkontor som är etablerade i samma medlemsstat, förutsatt att de behöriga myndigheterna i den medlemsstaten eller, i tillämpliga fall, i den medlemsstat som avses i artikel 56 intygar att acceptkontoret, även sedan hänsyn tagits till överlåtelsen, har nödvändig solvensmarginal.

2. Varje medlemsstat skall, på de villkor som fastställs i den nationella lagstiftningen, tillåta att agenturer och filialer, som upprättats inom dess territorium och som omfattas av denna avdelning, helt eller delvis överlåter sina bestånd av försäkringsavtal till försäkringsföretag med huvudkontor i en annan medlemsstat, förutsatt att de behöriga myndigheterna i den medlemsstaten intygar att acceptkontoret, även sedan hänsyn tagits till överlåtelsen, har nödvändig solvensmarginal.

3. Om en medlemsstat, på de villkor som fastställs i den nationella lagstiftningen, tillåter att agenturer eller filialer, som upprättats inom dess territorium och som omfattas av denna avdelning, helt eller delvis överlåter sina bestånd av försäkringsavtal till en agentur eller filial, som omfattas av denna avdelning och som upprättats i en annan medlemsstat, skall medlemsstaten säkerställa att de behöriga myndigheterna i acceptkontorets hemland eller, i tillämpliga fall, i den medlemsstat som avses i artikel 56 kan intyga att acceptkontoret, även sedan hänsyn tagits till överlåtelsen, har nödvändig solvensmarginal, att lagstiftningen i acceptkontorets hemland tillåter en sådan överlåtelse samt att hemlandet har medgivit överlåtelsen.

4. I de fall som avses i punkterna 1, 2 och 3 skall den medlemsstat där den överlåtande agenturen eller filialen är belägen, om åtagandet inte gjorts i samma stat, inhämta medgivande från behöriga myndigheter i den medlemsstat där åtagandet gjorts, innan den godkänner överlåtelsen.

5. De behöriga myndigheterna i de medlemsstater som rådfrågas skall, inom tre månader efter det att de mottagit begäran, lämna sina yttranden eller medgivanden till de behöriga myndigheterna i det överlåtande försäkringsföretagets hemland. Om de rådfrågade myndigheterna inte lämnar något svar inom denna tid skall detta anses likvärdigt med ett tillstyrkande eller ett tyst medgivande.

6. En överlåtelse som godkänts enligt denna artikel skall offentliggöras på det sätt som fastställts i nationell lagstiftning i den medlemsstat där åtagandet gjorts. Sådana överlåtelser skall automatiskt vara giltiga mot försäkringstagare, försäkrade och varje annan person som har rättigheter eller skyldigheter till följd av de överlåtna avtalen.

Denna bestämmelse skall inte påverka medlemsstaternas rätt att ge försäkringstagare möjlighet att säga upp försäkringsavtalen inom en bestämd tid efter överlåtelserna.

Artikel 54

Tekniska avsättningar

Medlemsstaterna skall ålägga företagen att göra tillräckliga sådana tekniska avsättningar som avses i artikel 20 till täckning av försäkringsåtaganden inom respektive lands territorium.

Medlemsstaterna skall se till att agenturen eller filialen har tillgångar som motsvarar sådana avsättningar och valutamatchande tillgångar enligt bilaga II.

Den lag som gäller i respektive medlemsstat skall tillämpas vid beräkningen av sådana avsättningar, vid fastställandet av placeringsslag och vid värderingen av tillgångarna, samt där så erfordras, vid fastställande av i vilken utsträckning tillgångarna får användas för dessa avsättningar.

Medlemsstaten i fråga skall föreskriva att de tillgångar som svarar mot dessa avsättningar skall finnas inom dess territorium. Dock skall bestämmelserna i artikel 20.4 gälla.

Artikel 55

Solvensmarginal och garantifond

1. Varje medlemsstat skall ålägga inom sitt territorium etablerade agenturer eller filialer att hålla en solvensmarginal i form av sådana tillgångar som anges i artikel 27. Minsta solvensmarginalen skall beräknas i enlighet med *artikel 28*. Vid beräkning av marginalen skall dock hänsyn tas endast till den av agenturen eller filialen bedrivna verksamheten.
2. En tredjedel av minsta solvensmarginalen skall utgöra garantifonden.

Denna garantifond får dock inte vara mindre än hälften av det minimibelopp som föreskrivs i artikel 29.2 första stycket. Den initialdeposition som skall göras enligt artikel 51.2 e skall inräknas i garantifonden.

Garantifonden och dess minsta volym skall vara sammansatt enligt bestämmelserna i artikel 29.

3. De tillgångar som motsvarar minsta solvensmarginalen skall till minst ett belopp motsvarande garantifonden finnas i den medlemsstat där verksamheten bedrivs och överskjutande tillgångar inom gemenskapen.

Artikel 56

Förmåner för företag som är auktoriserade i mer än en medlemsstat

1. Företag som har ansökt om eller beviljats auktorisation i mer än en medlemsstat kan ansöka om följande förmåner, som får medges endast gemensamt.
  - a) Den solvensmarginal som anges i artikel 55 skall beräknas på grundval av hela den verksamhet som företaget bedriver inom gemenskapen, varvid hänsyn skall tas endast till den verksamhet som utövas av samtliga agenturer eller filialer etablerade inom gemenskapen.
  - b) Den deposition som krävs enligt artikel 51.2 e skall göras endast i en av de berörda medlemsstaterna.
  - c) De tillgångar som motsvarar garantifonden får lokaliseras till vilken som helst av de medlemsstater där företaget bedriver verksamhet.
2. En ansökan om förmåner enligt punkt 1 skall göras hos de behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna. I ansökningsen skall den myndighet anges som i framtiden skall utöva tillsyn av de inom gemenskapen etablerade filialernas eller agenturens soliditet med avseende på deras samlade verksamhet. Företagets val av myndighet skall motiveras. Depositionen skall göras i den medlemsstaten.

3. Förmånerna enligt punkt 1 får beviljas endast om de behöriga myndigheterna i samtliga medlemsstater som tillställts en ansökan medger detta. Förmånerna skall börja gälla från och med det datum då den utvalda behöriga myndigheten meddelar de övriga behöriga myndigheterna att den åtar sig att övervaka de inom gemenskapen etablerade agenturernas eller filialernas soliditet med avseende på deras samlade verksamhet.

Den utvalda behöriga myndigheten skall från de övriga medlemsstaterna erhålla den information som behövs för tillsynen av den samlade soliditeten för de agenturer och filialer som etableras inom deras territorium.

4. På begäran av en eller flera av de berörda medlemsstaterna skall de enligt denna artikel beviljade förmånerna återkallas samtidigt av alla berörda medlemsstater.

Artikel 57

Avtal med tredje land

Gemenskapen får genom avtal som med stöd av fördraget träffas med ett eller flera tredje länder, och på villkor om reciprocitet, medge tillämpning av bestämmelser som avviker från bestämmelserna i detta avsnitt, för att garantera ett tillfredsställande skydd för försäkringstagarna inom medlemsstaterna.

AVDELNING VI

REGLER FÖR DOTTERFÖRETAG TILL MODERFÖRETAG FÖR VILKA ETT TREDJE LANDS LAG GÄLLER OCH FÖR SÅDANA MODERFÖRETAGS FÖRVÄRV AV AKTIER ELLER ANDELAR

Artikel 58

Information från medlemsstaterna till kommissionen

Medlemsstaternas behöriga myndigheter skall

- a) underrätta kommissionen om varje auktorisation av ett direkt eller indirekt dotterföretag till ett eller flera moderföretag för vilka tredje lands lag gäller. Kommissionen skall därefter underrätta den kommitté som avses i artikel 65.1 om detta,
- b) underrätta kommissionen närhelst ett sådant moderföretag förvärvar aktier eller andelar i ett försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen så att det senare blir det förras dotterföretag. Kommissionen skall därefter underrätta den kommitté som avses i artikel 65.1 om detta.

När auktorisation beviljas för ett direkt eller indirekt dotterföretag till ett eller flera moderföretag för vilka tredje lands lag gäller, skall företagsgruppens struktur närmare anges i den anmälan som de behöriga myndigheterna skall göra till kommissionen.

Artikel 59

Tredje lands behandling av försäkringsföretag hemmahörande inom gemenskapen

1. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om alla svårigheter av allmän natur som deras försäkringsföretag mött vid etablering eller utövande av verksamhet i tredje land.
2. Kommissionen skall periodvis upprätta rapporter om i vad mån tredje länder ger försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen sådan behandling som avses i punkterna 3 och 4, med avseende på etablering och utövande av försäkringsverksamhet samt förvärv av aktier eller andelar i tredje lands försäkringsföretag. Kommissionen skall till rådet överlämna rapporterna jämte lämpliga förslag.
3. Närhelst det kommer till kommissionens kännedom, antingen genom de rapporter som avses i punkt 2 eller genom annan information, att ett tredje land inte erbjuder försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen effektivt marknadstillträde, jämförbart med det som gemenskapen erbjuder försäkringsföretag från samma tredje land, får kommissionen lämna förslag till rådet om lämpligt mandat för underhandlingar i syfte att uppnå jämförbara konkurrensmöjligheter för försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen. Rådet skall besluta med kvalificerad majoritet.

4. Närhelst det kommer till kommissionens kännedom, antingen genom de rapporter som avses i punkt 2 eller genom annan information, att försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen inte får nationell behandling i ett tredje land, med samma konkurrensmöjligheter som erbjuds inhemska försäkringsföretag, och att kravet på effektivt marknadsstillträde inte uppfylls, får kommissionen ta initiativ till underhandlingar i syfte att åstadkomma rättelse.

I fall som avses i första stycket får, utöver initiativ till underhandlingar, när som helst beslutas i den ordning som föreskrivs i artikel 65.2 att medlemsstaternas behöriga myndigheter skall begränsa eller uppskjuta prövning

- av inneliggande eller framtida ansökningar om auktorisation, och
- av förvärv av aktier eller andelar, då ansökningarna gjorts av direkta eller indirekta moderföretag för vilka det tredje landets lag gäller.

Sådana åtgärder får inte gälla för längre tid än tre månader.

Före utgången av tremånadersperioden får rådet, med beaktande av resultaten av underhandlingarna och på förslag från kommissionen, med kvalificerad majoritet besluta huruvida åtgärderna skall bestå.

Sådana begränsningar eller uppskov får inte tillämpas i fall då ansökningen om etablering av ett dotterföretag eller om tillstånd att förvärva aktier eller andelar i försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen gjorts av ett försäkringsföretag, som är auktoriserat i gemenskapen, eller av ett där auktoriserat dotterföretag till ett försäkringsföretag.

5. Närhelst det kommer till kommissionens kännedom att något av de fall som avses i punkterna 3 och 4 har uppstått, skall medlemsstaterna på kommissionens begäran underrätta denna

- a) om varje ansökan om auktorisation av ett direkt eller indirekt dotterföretag till ett eller flera moderföretag för vilka vederbörande tredje lands lag gäller,
- b) om avsikter som ett sådant företag har att förvärva en ägarandel i ett försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen, så att det senare skulle bli dotterföretag till det förra.

Denna skyldighet att lämna information skall upphöra så snart en överenskommelse har träffats med det tredje land, som avses i punkterna 3 eller 4, eller då de åtgärder som avses i punkt 4 andra och tredje styckena upphör att gälla.

6. Åtgärder som vidtas med stöd av denna artikel skall stå i överensstämmelse med gemenskapens förpliktelser enligt internationella överenskommelser, bilaterala eller multilaterala, angående rätt för försäkringsföretag att starta och driva verksamhet.

AVDELNING VII

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH ANDRA BESTÄMMELSER

Artikel 60

Undantag och upphävande av restriktiva bestämmelser

1. Företag som etablerats i Storbritannien "by Royal Charter" eller "by private Act" eller "by special Public Act" får under obegränsad tid fortsätta att bedriva verksamhet i den rättsliga form de hade den 15 mars 1979.

Förenade kungariket skall göra upp en förteckning över sådana företag och översända den till övriga medlemsstater och kommissionen.

2. De sammanslutningar som i Förenade kungariket registrerats enligt "the Friendly Societies Acts" får fortsätta den livförsäkrings- och sparverksamhet som de, i enlighet med sina syften, bedrev den 15 mars 1979.

Artikel 61

Vandelsintyg

1. När ett värdland av sina egna medborgare kräver vandelsintyg eller bevis om att de inte varit försatta i konkurs, skall medlemsstaten, när det gäller medborgare i andra medlemsstater, som tillräckligt bevis godta ett utdrag ur kriminalregistret eller, i avsaknad därav, motsvarande handlingar, utfärdade av en behörig rättslig eller administrativ myndighet i hemlandet eller i den medlemsstat där utlänningen senast har uppehållit sig och som visar att dessa krav är tillgodosedda.
2. Om hemlandet eller den medlemsstat där utlänningen senast har uppehållit sig inte utfärdar sådana handlingar som avses i punkt 1, får dessa ersättas av en förklaring under ed – eller, i stater där inga bestämmelser om edgång finns, av en försäkran – av vederbörande inför en behörig rättslig eller administrativ myndighet eller, i förekommande fall, inför en notarie i hemlandet eller i den medlemsstat där utlänningen senast har uppehållit sig, varpå myndigheten eller notarien skall utfärda ett intyg om edgång eller avgiven försäkran. En förklaring beträffande frihet från konkurs får också avges inför en behörig näringsorganisation i samma land.
3. Handlingar som utfärdas i enlighet med punkt 1 eller 2 får vid ingivandet inte vara äldre än tre månader.

4. Medlemsstaterna skall utse de myndigheter och organisationer som skall ha behörighet att utfärda handlingar som avses i punkterna 1 och 2 och skall genast underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om detta.

Varje medlemsstat skall även underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om de myndigheter och organisationer till vilka de i denna artikel nämnda handlingarna skall ges in till stöd för en ansökan att inom ifrågavarande medlemsstat bedriva sådan verksamhet som avses i artikel 2.

AVDELNING VIII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 62

Samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen

Kommissionen och medlemsstaternas behöriga myndigheter skall ha ett nära samarbete i syfte att underlätta tillsynen inom gemenskapen över de former av försäkring och verksamheter som avses i detta direktiv.

Varje medlemsstat skall underrätta kommissionen om alla betydande svårigheter som tillämpningen av detta direktiv kan ge upphov till, däribland sådana problem som uppkommer då en medlemsstat får vetskap om en onormal överflyttning av försäkringsverksamhet som avses i detta direktiv till skada för företag etablerade inom statens territorium och till fördel för agenturer eller filialer belägna omedelbart utanför dess gränser.

Kommissionen och berörda medlemsstaters behöriga myndigheter skall undersöka dessa svårigheter så snart som möjligt för att finna en ändamålsenlig lösning.

Vid behov skall kommissionen föreslå rådet lämpliga åtgärder.

Artikel 63

Rapporter om utvecklingen av marknaden inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster

Kommissionen skall till Europaparlamentet och rådet överlämna regelbundna rapporter, den första den 20 november 1995, över utvecklingen på marknaden för livförsäkring och verksamheter som bedrivs inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster.

Artikel 64

Tekniska anpassningar

Följande tekniska anpassningar av detta direktiv skall antas enligt det förfarande som har fastställts i artikel 65.2:

- Utvidgning av artikel 6.1 a till att omfatta även andra företagsformer.
- Ändringar i förteckningen i bilaga I, eller anpassning av dess terminologi med hänsyn till utvecklingen på försäkringsmarknaderna.
- Precisering, med hänsyn till tillkomsten av nya finansiella instrument, av de poster som ingår i solvensmarginalen och som uppräknas i artikel 27.
- Ändring av den minsta garantifond som föreskrivs i artikel 29.2 med hänsyn till den ekonomiska och finansiella utvecklingen.

- Ändringar, med hänsyn till tillkomsten av nya finansiella instrument, av den förteckning över tillgångar som kan godkännas som täckning för tekniska avsättningar som anges i artikel 23 samt av de regler för spridning av investeringarna som anges i artikel 24.
- Förändringar av de lättnader beträffande matchningsreglerna som fastställs i bilaga II med hänsyn till utvecklandet av nya instrument för valutasäkring eller de framsteg som gjorts mot en ekonomisk och monetär union.
- Precisering av definitionerna i syfte att säkerställa en likformig tillämpning av detta direktiv inom hela gemenskapen.
- Tekniska anpassningar nödvändiga för reglerna om bestämmande av högsta tillåtna räntesatser, i enlighet med artikel 20, särskilt med hänsyn tagen till de framsteg som gjorts mot en ekonomisk och monetär union.

Artikel 65

Kommittéförfarande

1. Kommissionen skall biträdas av Försäkringskommittén som inrättats genom direktiv 91/675/EEG.
2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i rådets beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 66

Rättigheter förvärvade av befintliga filialer och försäkringsföretag

1. Filialer, som före den 1 juli 1994 har påbörjat sin verksamhet enligt de bestämmelser som gällde i filialmedlemsstaten, skall anses ha följt det förfarande som föreskrivs i artikel 40.1–40.5.

Från och med den dagen skall de omfattas av artiklarna 13, 20, 37, 39 och 46.

2. Artiklarna 41 och 42 skall inte inverka på sådana rättigheter som har förvärvats av försäkringsföretag som före den 1 juli 1994 bedrev verksamhet inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster.

Artikel 67

Rätt till domstolsprövning

Medlemsstaterna skall se till att beslut rörande ett försäkringsföretag som fattas enligt lagar och andra författningar som antas enligt detta direktiv skall kunna bli föremål för domstolsprövning.

Artikel 68

Omprovning av belopp som uttrycks i euro

1. Före den 15 mars 1985 skall kommissionen till rådet överlämna en rapport över verkningarna på försäkringsmarknaden i medlemsstaterna av de finansiella krav som föreskrivs i detta direktiv.
2. Rådet skall på förslag av kommissionen vartannat år granska och vid behov ompröva de belopp som i detta direktiv uttrycks i euro, varvid den ekonomiska och monetära utvecklingen inom gemenskapen skall beaktas.

Artikel 69

Genomförande av nya bestämmelser

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artiklarna 1.1 m, 18.3, 51.2 g, 51.3, 51.4, 60.2 och 66.1 senast den ...^{*}. De skall genast underrätta kommissionen om detta.
2. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 16.3 senast den 17 november 2002. De skall genast underrätta kommissionen om detta. Före detta datum skall medlemsstaterna tillämpa bestämmelsen i punkt 1 i bilaga IV.

---

* 18 månader efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

3. Medlemsstaterna skall senast den 20 september 2003 anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artiklarna 3.6, 27, 28, 29, 30 och 38. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

Medlemsstaterna skall besluta om att de bestämmelser som avses i första stycket först skall tillämpas vid tillsynen över redovisningar för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2004 eller under det kalenderåret. Före detta datum skall medlemsstaterna tillämpa bestämmelserna i punkterna 2 och 3 i bilaga IV.

4. När en medlemsstat antar de bestämmelser som avses i punkterna 1, 2 och 3 skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

5. Senast den 1 januari 2007 skall kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om tillämpningen av artiklarna 3.6, 27, 28, 29, 30 och 38 och, om så är nödvändigt, om behovet av ytterligare harmonisering. Rapporten skall ge upplysning om hur medlemsstaterna har utnyttjat möjligheterna enligt dessa artiklar och särskilt huruvida det utrymme för skönsmässig bedömning som de nationella tillsynsmyndigheterna har tillerkänts har medfört större skillnader i tillsynen på den inre marknaden.

Artikel 70

Information till kommissionen

Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 71

Övergångsperiod för artiklarna 3.6, 27, 28, 29, 30 och 38

1. Medlemsstaterna får medge försäkringsföretag, som den 20 mars 2002 inom deras territorier bedriver verksamhet i en eller flera av de försäkringsklasser som anges i bilaga I, en tidsfrist om fem år från och med samma datum för att uppfylla kraven i artiklarna 3.6, 27, 28, 29, 30 och 38.
2. Medlemsstaterna får medge företag som avses i punkt 1, som vid femårsperiodens utgång inte till fullo har uppnått den föreskrivna solvensmarginalen, en tilläggsperiod som inte får överskrida två år för att göra detta, förutsatt att företagen i enlighet med artikel 37 till de behöriga myndigheterna för godkännande har överlämnat en plan med de åtgärder som skall vidtas för att uppnå detta krav.

Artikel 72

Upphävda direktiv och deras förhållande till detta direktiv

1. Direktiven i del A i bilaga V upphör härmed att gälla, utan att det påverkar medlemsstaternas förpliktelser vad gäller de tidsgränser för införlivande och tillämpning av de nämnda direktiven som anges i del B i bilaga V.
2. Hänvisningar till de upphävda direktiven skall tolkas som hänvisningar till detta direktiv och skall läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga VI.

Artikel 73

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i Europeiska gemenskapens officiella tidning.

Artikel 74

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar

Ordförande

På rådets vägnar

Ordförande

Försäkringsklasser

- I. Försäkring som avses i artikel 2.1 a, 2.1 b och 2.1 c med undantag för dem som anges i II och III.
- II. Försäkring som utfaller vid äktenskaps ingående, försäkring som utfaller vid födelsen.
- III. Försäkring som avses i artikel 2.1 a och 2.1 b och som är anknuten till investeringsfonder.
- IV. "Permanent health insurance" som avses i artikel 2.1 d.
- V. Tontiner som avses i artikel 2.2 a.
- VI. Verksamhet avseende "capital redemption" som avses i artikel 2.2 b.
- VII. Förvaltning av pensionsfonder som avses i artikel 2.2 c och 2.2 d.
- VIII. Verksamhetsformer som avses i artikel 2.2 e.
- IX. Verksamhetsformer som avses i artikel 2.3.

Matchningsregler

Den valuta i vilken försäkringsgivarens åtaganden skall betalas skall bestämmas i enlighet med följande regler:

1. När försäkringssumman enligt avtalet är uttryckt i en viss valuta, skall försäkringsgivarens förpliktelser anses betalbara i samma valuta.
2. Medlemsstaterna får befria försäkringsföretagen från skyldigheten att täcka tekniska avsättningar, inklusive matematiska avsättningar, med valutamatchande tillgångar, om en tillämpning av ovanstående regler skulle medföra att företaget för att uppfylla principen om valutamatchning skulle bli nödsakat att ha tillgångar i en valuta som inte motsvarar mer än 7 % av tillgångarna i andra valutor.
3. Medlemsstaterna får välja att inte kräva av försäkringsföretagen att de skall tillämpa principen om valutamatchning beträffande förpliktelser som är betalbara i annan valuta än valutan i någon av medlemsstaterna, om investeringarna i nämnda valutor är reglerade, om överföringsrestriktioner gäller för valutan eller om, av liknande skäl, valutan inte är lämplig för att täcka tekniska avsättningar.
4. Försäkringsföretagen behöver inte ha valutamatchande tillgångar då de belopp som skall täckas inte överstiger 20 % av deras åtaganden i en viss valuta.

De totala tillgångarna i samtliga valutor sammantagna skall emellertid minst motsvara företagens totala åtaganden i dessa valutor sammantagna.

5. Varje medlemsstat får föreskriva att detta krav, när en åtgärd, enligt ovan beskrivna metoder, skall motsvaras av tillgångar uttryckta i en medlemsstats valuta, också skall anses uppfyllt när dessa tillgångar är uttryckta i euro.

Information till försäkringstagare

Innan ett försäkringsavtal ingås (A) eller under avtalets löptid (B) skall försäkringstagaren lämnas följande skriftliga information, vilken skall vara klart och tydligt formulerad och avfattad på ett officiellt språk i den medlemsstat där åtagandet gjorts.

Informationen får dock lämnas på ett annat språk om försäkringstagaren begär det och medlemsstatens lagstiftning tillåter det eller om försäkringstagaren har frihet att välja tillämplig lag.

A. Innan försäkringsavtal ingås

Uppgifter om försäkringsföretaget	Uppgifter om åtagandet
<p>a) 1. Företagets namn och associationsform</p> <p>a) 2. Medlemsstat i vilken huvudkontoret och, i tillämpliga fall, den agentur eller den filial där avtalet ingås, är beläget</p> <p>a) 3. Huvudkontorets adress och i tillämpliga fall adressen till den agentur eller den filial som ingår avtalet</p>	<p>a) 4. Definition av förmåner och optioner</p> <p>a) 5. Avtalets löptid</p> <p>a) 6. Hur avtalet kan avbrytas</p> <p>a) 7. Hur premier skall betalas och premieperioder</p> <p>a) 8. Hur återbäring beräknas och fördelas</p> <p>a) 9. Angivande av återköpsvärde, fribrevsvärde och i vilken omfattning dessa är garanterade</p> <p>a) 10. Uppgifter om premier för varje förmån, såväl huvudförmåner som, i tillämpliga fall, tilläggsförmåner</p> <p>a) 11. I fråga om fondförsäkringsavtal (unit-linked) uppgifter om de andelar till vilka förmånerna är knutna</p>

Uppgifter om försäkringsföretaget	Uppgifter om åtagandet
	<p>a) 12. Uppgift om vilka slags tillgångar som fondförsäkringsavtal är baserade på</p> <p>a) 13. Sättet för utövandet av uppsägningsrätten</p> <p>a) 14. Allmän information om de skatteregler som gäller för aktuell försäkringstyp</p> <p>a) 15. Sättet för handläggning av klagomål på försäkringsavtal från försäkringstagare, försäkrade eller förmånstagare och, i förekommande fall, förekomsten av ett särskilt organ som handlägger sådana klagomål utan inskränkning av rätten att vidta rättsliga åtgärder</p> <p>a) 16. Vilken lag som skall tillämpas på avtalet om parterna inte har fritt val eller, om parterna har frihet att välja vilken lag som skall tillämpas, den lag försäkringsgivaren föreslår</p>

B. Under försäkringsavtalets löptid

Förutom de allmänna och särskilda försäkringsvillkoren skall följande uppgifter lämnas till försäkringstagaren under den tid avtalet gäller:

Uppgifter om försäkringsföretaget	Uppgifter om åtagandet
b) 1. Varje ändring av företagets namn, associationsform, huvudkontorets adress och, i tillämpliga fall, adressen till den agentur eller den filial där avtalet ingåtts	b) 2. Alla uppgifter som är upptagna i punkt a 4–a 12 i avsnitt A vid ändring av försäkringsvillkoren eller den lagstiftning som gäller för avtalet b) 3. Årlig uppgift om återbäringssituationen

=====

1. Tystnadsplikt

Till den 17 november 2002 får medlemsstaterna ingå samarbetsavtal för utbyte av information med behöriga myndigheter i tredje land, om den information som överlämnas är föremål för sekretess som minst är likvärdig med den som föreskrivs i artikel 16 i detta direktiv.

2. Verksamheter och organ som undantas från detta direktiv

Till den 1 januari 2004 skall detta direktiv inte avse ömsesidiga institut, om

- stadgarna innehåller bestämmelser som medger uttag av extra bidrag eller minskning av förmånerna eller uttag av bidrag från andra personer som förbundet sig härtill, och
- den årliga premieinkomsten för de verksamheter som omfattas av detta direktiv inte överstiger 500 000 euro under tre på varandra följande år. Om detta belopp överskrids under tre på varandra följande år skall detta direktiv gälla från och med det fjärde året.

3. Till och med den 1 januari 2004 skall medlemsstaterna tillämpa följande bestämmelser:

A. Solvensmarginal

Varje medlemsstat skall föreskriva att alla försäkringsföretag som har sitt huvudkontor inom dess territorium skall upprätthålla en tillräcklig solvensmarginal i förhållande till sin totala verksamhet.

Solvensmarginalen skall motsvaras

1. av tillgångar i försäkringsföretaget som är fria från alla förutsebara förpliktelser, med avdrag för immateriella värden. Särskilt skall följande tillgångar ingå:
  - Det inbetalda aktiekapitalet eller, när det gäller ett ömsesidigt försäkringsföretag, det faktiska garantikapitalet med tillägg för eventuella medlemskonton, förutsatt att samtliga följande kriterier uppfylls:
    - a) I stiftelseurkund och bolagsordning skall föreskrivas att betalningar från dessa konton till medlemmar endast får ske i den utsträckning detta inte medför att solvensmarginalen understiger den föreskrivna nivån eller, efter att företaget har upplösts, om samtliga andra skulder i företaget har lösts.

- b) I stiftelseurkund och bolagsordning skall föreskrivas att, om sådana betalningar sker av annan anledning än att ett enskilt medlemskap skall upphöra, de behöriga myndigheterna skall underrättas minst en månad i förväg och under denna period kunna förbjuda utbetalningen.
- c) De bestämmelser i stiftelseurkund och bolagsordning som har samband med dessa konton får endast ändras om de behöriga myndigheterna har förklarat sig inte ha några invändningar mot ändringen, vilket dock inte påverkar tillämpningen av de kriterier som anges i a och b.
- Hälften av ännu inte inbetalt aktiekapital eller garantikapital, så snart den inbetalda delen av nämnda kapital uppgår till 25 %.
  - Reserver (lagstadgade och fria) som inte motsvarar ingångna försäkringsåtaganden.
  - Balanserad vinst.
  - Kumulativt preferensaktiekapital och förlagslånekapital får ingå, men med högst 50 % av marginalen, varav högst 25 % får bestå av förlagslån eller kumulativa preferensaktier med fast löptid, om följande minimikrav är uppfyllda:

- a) För den händelse att försäkringsföretaget går i konkurs eller likvidation skall det finnas bindande avtal om att förlagslånekapital och preferensaktiekapital skall ha prioritet efter alla övriga borgenärers fordringar och inte får återbetalas förrän alla vid tillfället utestående skulder har lösts.

För förlagslånekapital gäller dessutom följande villkor:

- b) Endast helt inbetalda medel får beaktas.
- c) För förlagslån med fast löptid skall den ursprungliga löptiden vara minst fem år. Senast ett år före förfalldatum skall försäkringsföretaget till de behöriga myndigheterna för godkännande lämna en plan för hur solvensmarginalen skall kunna behållas på, eller ökas till, den föreskrivna nivån då lånet löper ut, under minst fem år före förfalldatum såvida inte den andel av solvensmarginalen som motsvaras av lånet gradvis har minskat. De behöriga myndigheterna får tillåta förtidsinlösen av sådana lån, om försäkringsföretaget ansöker om detta och förutsatt att dess solvensmarginal inte därigenom faller under den föreskrivna nivån.

- d) Lån utan fast löptid måste ha minst fem års uppsägning, med undantag av de fall då de inte längre kan anses ingå i solvensmarginalen eller då ett förhandsgodkännande från de behöriga myndigheterna särskilt krävs för förtidsinlösen. I det senare fallet skall försäkringsföretaget underrätta de behöriga myndigheterna senast sex månader före det datum då det avser att göra förtidsinlösen, och företaget skall därvid ange den faktiska och den föreskrivna solvensmarginalen, såväl före som efter återbetalningen. De behöriga myndigheterna får endast godkänna återbetalningen om försäkringsföretagets solvensmarginal inte därigenom faller under den föreskrivna nivån.
- e) I låneavtalet får inte ingå någon klausul om att skulden, under vissa särskilt angivna omständigheter utöver likvidation av försäkringsföretaget, kan komma att förfalla till betalning före de avtalade förfallodagarna.
- f) Låneavtalet får endast ändras om de behöriga myndigheterna har förklarat sig inte ha några invändningar mot den föreslagna ändringen.

- Upp till 50 % av solvensmarginalen får utgöras av summan av sådant förlagslånekapital som avses i femte strecksatsen och värdepapper utan fast löptid och andra instrument, även andra kumulativa preferensaktier än sådana som avses i femte strecksatsen, som uppfyller följande villkor:
  - a) De får inte återbetalas på innehavarens initiativ eller utan den behöriga myndighetens förhandsgodkännande.
  - b) Utställandeavtalet skall ge försäkringsföretaget möjlighet att uppskjuta räntebetalningar.
  - c) Långivarens fordran på försäkringsföretaget skall i sin helhet ha förmånsrätt efter samtliga prioriterade borgenärer.
  - d) Handlingarna vid utställandet av värdepapperen måste innehålla bestämmelser om att lånekapital och obetalda räntor får användas till förlusttäckning och möjliggöra för försäkringsföretaget att fortsätta sin verksamhet.
  - e) Endast helt inbetalda belopp får beaktas.

2. i den utsträckning som detta medges i nationell lag, av de vinstreserver som redovisas i balansräkningen, om dessa kan användas till täckande av förluster och inte har avsatts för utdelning till försäkringstagarna,

3. efter ansökan med bifogade intyg ingiven av företaget till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där företagets huvudkontor är beläget och med denna myndighets medgivande,
- a) av ett belopp motsvarande 50 % av företagets framtida vinst; vinstens storlek erhålls genom multiplicering av den uppskattade årsvinsten med en faktor som motsvarar försäkringsavtalens genomsnittliga återstående giltighetstid; denna faktor får inte överstiga 10; den uppskattade årsvinsten skall utgöra det aritmetiska genomsnittet av uppnådd vinst under de senaste fem åren i de verksamhetsgrenar som anges i artikel 2 i detta direktiv.

Grunderna för beräkning av den faktor med vilken den uppskattade årsvinsten skall multipliceras, och de poster som utgör uppnådd vinst, skall fastställas genom överenskommelse mellan de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna i samråd med kommissionen. I avvaktan på en sådan överenskommelse skall dessa poster bestämmas enligt lagstiftningen i hemlandet.

När de behöriga myndigheterna definierat begreppet "uppnådd vinst", skall kommissionen framlägga ett förslag för harmonisering av detta begrepp genom ett direktiv om harmonisering av försäkringsföretags årsbokslut och om genomförande av sådan samordning som anges i artikel 1.2 i direktiv 78/660/EEG.

- b) om zillmering inte tillämpas eller, om zillmering tillämpas, denna inte uppgår till de tillägg för försäljningskostnader som ingår i premien, av skillnaden mellan en ej zillmerad eller delvis zillmerad matematisk avsättning och en matematisk avsättning zillmerad med en faktor som motsvarar det tillägg för försäljningskostnader som ingår i premien; detta belopp får emellertid inte överstiga 3,5 % av summan av skillnaderna mellan kapitalbeloppen för livförsäkringar och de matematiska avsättningarna för samtliga försäkringsavtal där zillmering är möjlig; denna skillnad skall minskas med beloppet för ej avskriven anskaffningskostnad som redovisas som tillgång,
- c) om tillstånd beviljas av de behöriga myndigheterna i berörda medlemsstater där försäkringsföretaget bedriver sin verksamhet, av dolda reserver som uppkommit genom undervärdering av tillgångar och övervärdering av skulder, bortsett från de tekniska avsättningarna, i den utsträckning sådana dolda reserver inte är av exceptionell natur.

B. Minsta solvensmarginal

Om inte annat följer av avsnitt C skall minsta solvensmarginalen bestämmas på följande sätt, beroende på vilken försäkringsklass som avses:

- a) För sådan försäkring som avses i artikel 2.1 a och b i detta direktiv, med undantag för försäkring knuten till investeringsfonder, och för verksamhet som avses i artikel 2.3 i detta direktiv, skall den minsta solvensmarginalen utgöras av summan av följande två resultat:

- Första resultatet:

Ett tal som motsvarar 4 % av de matematiska avsättningarna avseende direkt försäkringsverksamhet, utan avdrag för avgiven och mottagen återförsäkring multipliceras med ett tal som för närmast föregående räkenskapsår motsvarar förhållandet mellan de totala matematiska avsättningarna, beräknade efter avdrag för avgiven återförsäkring, och de matematiska bruttoavsättningarna enligt ovan; dock får detta tal inte vara mindre än 85 %.

- Andra resultatet:

För försäkringsavtal, där risksumman inte är negativ, multipliceras ett tal motsvarande 0,3 % av det totala beloppet för sådan risksumma, som försäkringsföretaget iklätt sig ansvar för, med ett tal som för närmast föregående räkenskapsår motsvarar förhållandet mellan det totala beloppet för den risksumma som företaget förblir ansvarigt för efter avgiven återförsäkring och retrocession, och det totala beloppet för risksumman; dock får detta tal inte vara mindre än 50 %.

När det gäller temporär dödsfallsförsäkring med en längsta löptid av tre år skall ovannämnda multiplikationsfaktor vara 0,1 %. För sådana försäkringar med en löptid på mer än tre år men högst fem år skall denna faktor vara 0,15 %.

- b) När det gäller sådan tilläggsförsäkring som avses i artikel 2.1 c i detta direktiv skall den minsta solvensmarginalen motsvara resultatet av följande beräkning:

- De premier eller bidrag, tilläggsavgifter inräknade, som hänför sig till direkt försäkringsverksamhet, under det närmast föregående räkenskapsåret skall läggas ihop.

- Till detta skall läggas premierna för mottagen återförsäkring under närmast föregående räkenskapsår.
- Från detta belopp skall dras det totala beloppet för under det senaste räkenskapsåret annullerade premier eller bidrag, liksom det sammanlagda beloppet för skatter och avgifter på premier eller bidrag som ingår i totalbeloppet.

Det sålunda erhållna beloppet skall delas i två delar, av vilka den första skall uppgå till högst 10 miljoner euro medan den andra skall utgöra restbeloppet; 18 % respektive 16 % av dessa beloppsandelar skall sedan räknas fram och läggas ihop.

Resultatet skall erhållas genom att den sålunda framräknade summan multipliceras med ett tal som för närmast föregående räkenskapsår motsvarar förhållandet mellan beloppet för försäkringsersättningar, som försäkringsföretaget har att svara för, beräknade efter avdrag för återförsäkring, och det totala bruttobeloppet för försäkringsersättningar; dock får detta tal inte vara mindre än 50 %.

När det gäller den sammanslutning av försäkringsgivare som går under namnet Lloyd's skall beräkningen av solvensmarginalen göras med nettopremierna som underlag, och dessa skall multipliceras med en enhetlig procentsats som årligen fastställs av den behöriga myndigheten i den medlemsstat där huvudkontoret finns. Denna procentsats skall beräknas med hjälp av senaste statistiska uppgifter om utbetalda provisioner. Uppgifter härom skall tillsammans med gjorda beräkningar ges in till de behöriga myndigheterna i de länder där Lloyd's är etablerat.

- c) För det slag av permanent, icke uppsägbar sjukförsäkring som avses i artikel 2.1 d i detta direktiv och kapitaliseringsverksamhet som avses i artikel 2.2 b i detta direktiv, skall minsta solvensmarginalen motsvara 4 % av de tekniska avsättningarna, beräknad på det sätt som anges för det första resultatet i a i detta avsnitt.
- d) För tontiner som avses i artikel 2.2 a i detta direktiv skall den minsta solvensmarginalen motsvara 1 % av tillgångarna.
- e) För försäkring som avses i artikel 2.1 a och 2.1 b i detta direktiv och som är knuten till investeringsfonder samt för verksamhet som avses i artikel 2.2 c, 2.2 d och 2.2 e i detta direktiv, skall den minsta solvensmarginalen motsvara
  - 4 % av de tekniska avsättningarna beräknad på det sätt som anges för det första resultatet i a i detta avsnitt, i den utsträckning försäkringsföretaget påtar sig en placeringsrisk, samt 1 % av den sålunda beräknade avsättningen om företaget inte påtar sig någon placeringsrisk och förutsatt att försäkringsavtalets löptid överstiger fem år och det belopp som avsätts till täckande av förvaltningskostnaderna enligt försäkringsavtalet fastställts för en period som överstiger fem år

plus

- 0,3 % av risksumman beräknad enligt vad som anges i detta avsnitt första stycket a under andra resultatet, i den utsträckning försäkringsföretaget försäkrar dödsfallsrisk.

C. Garantifond

1. En tredjedel av den minsta solvensmarginalen, fastställd enligt avsnitt B, skall utgöra garantifonden. Om inte annat följer av punkt 2 i detta avsnitt skall minst 50 % av fonden utgöras av poster enligt avsnitt A, punkterna 1 och 2.
2.
  - a) Garantifonden skall dock uppgå till minst 800 000 euro.
  - b) Varje enskild medlemsstat får föreskriva att minimistorleken för garantifonden får nedsättas till 600 000 euro när det gäller ömsesidiga och liknande institut samt tontiner.
  - c) Beträffande sådana ömsesidiga institut som avses i artikel 3.6 andra strecksatsen andra meningen i detta direktiv, för vilka detta direktiv gäller, samt i fråga om tontiner, får varje medlemsstat medge att den minsta garantifonden bestäms till 100 000 euro, med en stegvis ökning upp till det i b i detta avsnitt angivna beloppet genom inbetalningar av 100 000 euro varje gång premierna ökar med 500 000 euro.
  - d) Den minsta garantifond som avses i a, b och c i detta avsnitt skall utgöras av de poster som anges i avsnitt A, punkterna 1 och 2.
3. Ömsesidiga institut som avser att utvidga sin verksamhet enligt artikel 6.4 eller artikel 40 får göra detta endast om de omedelbart uppfyller villkoren i punkt 2 a och 2 b i detta avsnitt.

Del A

Upphävda direktiv med senare ändringar (enligt artikel 72)

Rådets direktiv 79/267/EEG

Rådets direktiv 90/619/EEG

Rådets direktiv 92/96/EEG

Europaparlamentets och rådets direktiv 95/26/EG

(endast artikel 1 andra strecksatsen, artikel 2.2 fjärde strecksatsen och artikel 3.1 beträffande hänvisningarna till direktiv 79/267/EEG)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/12/EG

Rådets andra direktiv 90/619/EEG

Rådets tredje direktiv 92/96/EEG

Rådets tredje direktiv 92/96/EEG

Europaparlamentets och Rådets direktiv 95/26/EG

(endast artikel 1 andra strecksatsen, artikel 2.1 tredje strecksatsen, artikel 4.1, 4.3, 4.5 och artikel 5 tredje strecksatsen beträffande hänvisningarna till direktiv 92/96/EEG).

Europaparlamentets och Rådets direktiv 2000/64/EG

(artikel 2 beträffande hänvisningarna till direktiv 92/96/EEG).

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/12/EG (artikel 2)

Del B
Tidsgränser för genomförande
(enligt artikel 72)

Direktiv	Tidsgräns för införlivande	Tidsgräns för tillämpning
79/267/EEG (EGT L 63, 13.3.1979, s. 1)	15 september 1980	15 september 1981
90/619/EEG (EGT L 330, 29.11.1990, s. 50)	20 november 1992	20 maj 1993
92/96/EEG (EGT L 360, 9.12.1992, s. 1)	31 december 1993	1 juli 1994
95/26/EG (EGT L 168, 18.7.1995, s. 7)	18 juli 1996	18 juli 1996
2000/64/EG (EGT L 290, 17.11.2000, s. 27)	17 november 2002	17 november 2002
2002/12/EG (EGT L 77, 20.3.2002, s. 11)	20 september 2003	1 januari 2004

Jämförelsetabell

detta direktiv	direktiv 79/267/EEG	direktiv 90/619/EEG	direktiv 92/96/EEG	direktiv 95/26/EG	andra akter	
artikel 1.1 a			artikel 1 a			
artikel 1.1 b		artikel 3	artikel 1 b			
artikel 1.1 c		artikel 2 c				
artikel 1.1 d			artikel 1 c			
artikel 1.1 e			artikel 1 d			
artikel 1.1 f			artikel 1 e			
artikel 1.1 g		artikel 2 e				
artikel 1.1 h–1.1 l			artikel 1 f–1 j			
<i>artikel 1.1 m</i>						<i>Ny</i>
artikel 1.1 n			artikel 1.1			
artikel 1.1 o, 1.1 p och 1.1 q	artikel 5 b, 5 c och 5 d					
artikel 1.1 r				artikel 2.1		
artikel 1.2	artikel 5 a andra meningen					
artikel 2	artikel 1					
artikel 3.1–3.4	artikel 2					
artikel 3.5 och 3.6.	artikel 3					
artikel 3.7	artikel 4					
artikel 3.8					Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige anpassad genom beslut 95/1/EG, Euratom, EKSG	
artikel 4	artikel 6					
artikel 5	artikel 7					
artikel 6.1	artikel 8.1					
artikel 6.2	artikel 8.1 tre sista styckena					
artikel 6.3	artikel 8.1 a					
artikel 6.4	artikel 8.2					
artikel 6.5	artikel 8.3					
artikel 6.6	artikel 8.4					
artikel 7	artikel 9					
artikel 8			artikel 7			
artikel 9	artikel 12					
artikel 10	artikel 15					
artikel 11	artikel 16					
artikel 12	artikel 22.1					
artikel 13	artikel 23					
artikel 14.1–14.5			artikel 11.2–11.6			
artikel 15			artikel 14			

artikel 16.1–16.5			artikel 15.1–15.5			
artikel 16.6			artikel 15.5a			
artikel 16.7			artikel 15.5b			
artikel 16.8			artikel 15.5c			
artikel 16.9			artikel 15.6			
artikel 17			artikel 15 a			
artikel 18.1–18.2	artikel 13.1–13.2					
artikel 18.3						Ny
artikel 18.4–18.7	artikel 13.3–13.7					
artikel 19	artikel 14					
artikel 20	artikel 17					
artikel 21			artikel 19			
artikel 22			artikel 20			
artikel 23.1			artikel 21.1 första stycket			
artikel 23.2			artikel 21.1 andra stycket			
artikel 23.3 första stycket			artikel 21.1 tredje stycket			
artikel 23.3 andra stycket			artikel 21.1 fjärde stycket			
artikel 23.4			artikel 21.2			
artikel 24			artikel 22			
artikel 25			artikel 23			
artikel 26			artikel 24			
artikel 27.)	artikel 18.)					
artikel 28	artikel 19					
artikel 29	artikel 20					
artikel 30	artikel 20a					
artikel 31	artikel 21					
artikel 32		artikel 4				
artikel 33			artikel 28			
artikel 34			artikel 29			
artikel 35		artikel 15				
artikel 36			artikel 31			
artikel 37	artikel 24					
artikel 38	artikel 24a					
artikel 39	artikel 26					
artikel 40	artikel 10					
artikel 41		artikel 11				
artikel 42		artikel 14				
artikel 43		artikel 17				
artikel 44			artikel 38			
artikel 45			artikel 39.2			

artikel 46.1–46.9			artikel 40.2–40.10			
artikel 47			artikel 41			
artikel 48			artikel 42.2			
artikel 49			artikel 43.2			
artikel 50.1			artikel 44.2 första stycket			
artikel 50.2			artikel 44.2 andra stycket			
artikel 50.3			artikel 44.2 tredje stycket			
artikel 51.1–52.2 f	artikel 27.1–27.2 f					
<i>artikel 51.2 g</i>						<i>Ny</i>
<i>artikel 51.3 och 51.4</i>						<i>Ny</i>
artikel 52	artikel 31					
artikel 53	artikel 31 a					
artikel 54	artikel 28					
artikel 55	artikel 29					
artikel 56	artikel 30					
artikel 57	artikel 32					
artikel 58	artikel 32a					
artikel 59.1	artikel 32b.1					
artikel 59.2	artikel 32b.2					
artikel 59.3	artikel 32b.3					
artikel 59.4	artikel 32b.4					
artikel 59.5	artikel 32b.5					
artikel 59.6	artikel 32b.7					
artikel 60.1	artikel 33.4					
<i>artikel 60.2</i>						<i>Ny</i>
artikel 61	artikel 37					
artikel 62 första stycket	artikel 38	artikel 28 första stycket				
artikel 62 andra till fjärde stycket		artikel 28 andra till fjärde stycket				
artikel 63		artikel 29				
artikel 64			artikel 47			
<i>artikel 65</i>			artikel 47			
<i>artikel 66.1 första stycket</i>						<i>Ny</i>
artikel 66.1 andra stycket			artikel 48.1			
artikel 66.2			artikel 48.2			
artikel 67			artikel 50			
artikel 68.1	artikel 39.1					

artikel 68.2	artikel 39.3					
<i>artikel 69.1</i>						<i>Ny</i>
artikel 69.2					direktiv 2000/64/EG artikel 3.1 första stycket	
artikel 69.3					direktiv 2002/12/EG artikel 3.1 första stycket och direktiv 2000/64/EG artikel 3.2	
artikel 69.4					direktiv 2000/64/EG artikel 3.1 andra stycket och direktiv 2002/12/EG artikel 3.1 andra stycket	
artikel 69.5					direktiv 2002/12/EG artikel 3.4	
artikel 70	artikel 41	artikel 31	artikel 51.2	artikel 6.2	direktiv 000/64/EG artikel 3.2 och direktiv 2002/12/EG artikel 3.3	
artikel 71					direktiv 2002/12/EG artikel 2	
artikel 72						
artikel 73						
artikel 74						
bilaga I	bilaga					
bilaga II			bilaga I			
bilaga III			bilaga II			
bilaga IV						
bilaga V						
bilaga VI						

